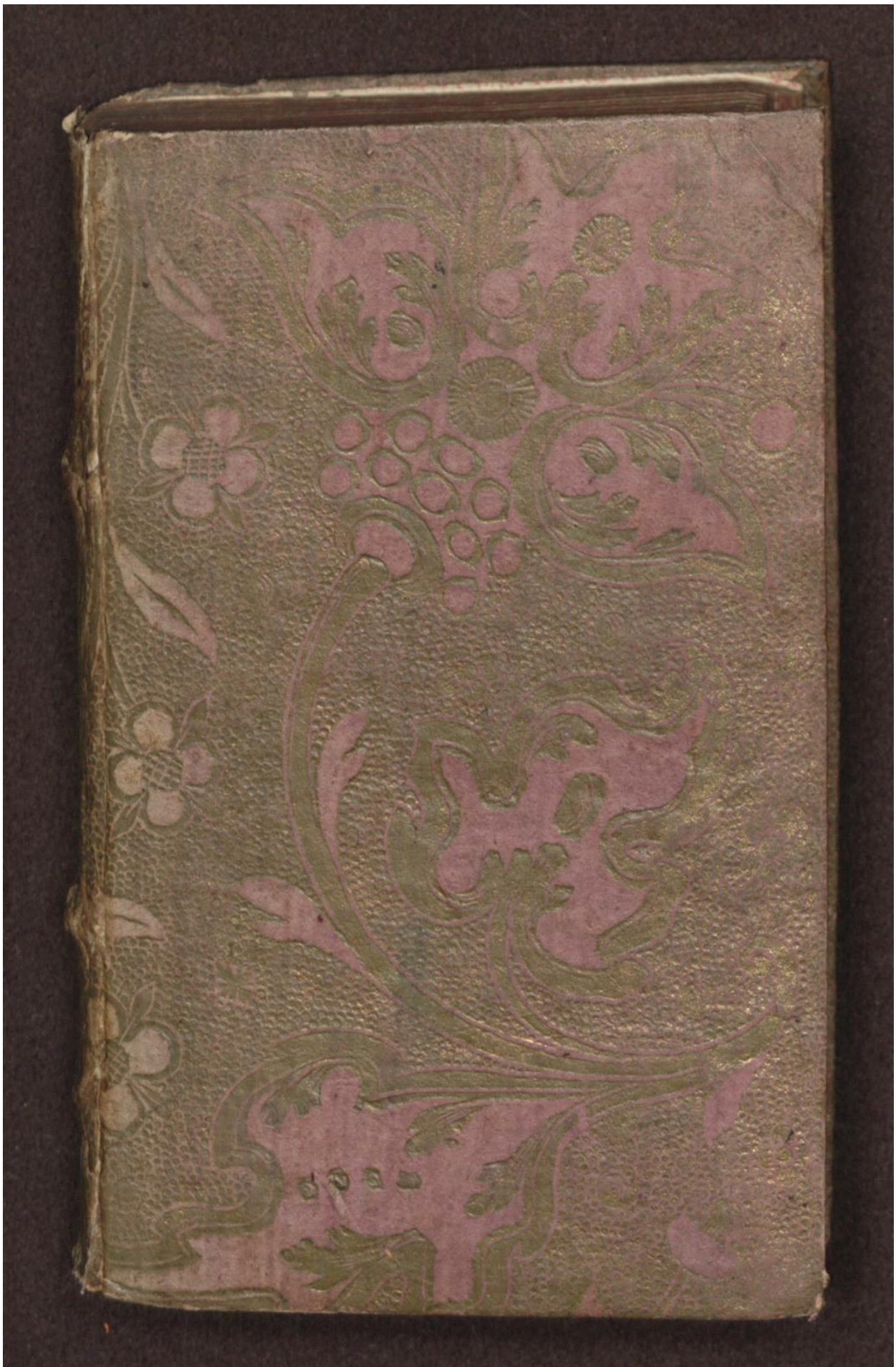

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Kong Davids den LI. Poenitentzis Psalme/

I Bønevijs udlagt oc forklarit/ved den S. Martyr Hieronymum Savonarolam aff Feraria.

Her hoos efterfølger en Morgen oc Afften Bøn/ dagligen at bruge i Husene/eller naar mand vandrer.

Prentet i Aarhuus 1643.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

PSAL. LI.

Til Sangmeste- 1. 2.
ren/ Davids Psalme
Der Nathan Prophete
kom til hannem/ effter
hand var indgangen til
Bathsaba/ 2. Sam.
11. et 12.

Vd vær mig 3.
naadig/ efter
din Miskundhed/ af-
slet mine Synder ef-
ter din store Barm-
hiertighed.

Toe mig vel aff mi- 4.
Ath ne

ne Mißgierninger / oc giør mig reen aff mine Synder.

5. Thi jeg bekiender mine Mißgierninger oc mine Synder ere altid for mig.

6. Jeg haffver allene syndet imod dig / oc giort ilde for dig paa det at du skalt beholde Ret i dine Ord / oc bliffve reen / naar du bliffver dømt.

7. See / jeg er fød aff syn-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

syndig Sæd/ oc min
Moder haffver und-
fanget mig i Synd.
See/ du haffver 8.
Lyst til sandhed/ som
ligger i Skiul/ du lost
mig forstaa din din
Vißdoms Lønhed.
Affløß mig med Y- 9.
sop/ at jeg bliffver
reen/ toe mig at jeg
bliffver snehuid.
Lad mig høre gle- 10.
de oc Fryd/ at de Be-
en bliffve glade/ som
A tij du

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

du hafver synderslaget.

11. Skiul dit Ansict fra mine Synder/ oc udslet alle mine Miß gierninger.

12. Gud skab it reent Hiærtet mig/ oc giff mig en ny viß Aand.

13. Forkast mig icke fra dit Ansict/ oc tag icke din H. Aand fra mig.

14. Tröst mig igien met din hielp/ oc en frimodig Aand opholde mig. Jeg

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Jeg vil lære Ofver-
trædere dine Veye/at 15.
Syndere skulle om-
vende sig til dig.

GUD/ du som est 16.
min Gud oc salighed
frelsz mig fra de blod-
skyldige/at min Tun-
ge kand prise din Ret-
færdighed.

HErre oplad mine 17.
Læbe/ at min Mund
kand kundgiøre din
Prisz.

Thi du hafver icke 18.
Lyst til Offer/ jeg vil-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

de vilde vel ellers giſ-
ve dig det/ oc Brænd-
offer behager dig icke.

19. En anger fuld Aand
er det Offer ſom Gud
behager/ GUd for-
ſmaar icke it ſorrig-
fult Hiærte.

20. Giør vel imod Zi-
on efter din Naade/
byg Murene i Jeru-
ſalem.

21. Da ſkulle Retfær-
dighedſens Offer be-
hage dig/ Brendof-
fer

fer oc Heleoffer/ da ſkal mand offre Øxen paa dit Altere.

EXPLICATIO
H. SAVONAROLÆ.

JEg arme/ wſle oc Elendige Meñiſke/ ſom haffver groffvelig fortørnit Himmelens oc Jordens Skabermand oc HErre/ oc er derfore berøfvit all Hielp oc Biſtand: Huort ſkal jeg nu gaa hen? Huort ſkal jeg vende mig? huem ſkal jeg flye til? Huo vil

Av for-

forbarme ſig offver mig?
Mod Himmelen/ tør jeg
icke oplöffte mine Øyen:
thi jeg groffveligen haff-
ver fortørnet Himmelens
HErre. Paa Jorden fin-
der jeg ingen Hielp eller
Tilflugt/ thi jeg ſtemmeli-
gen haſver fortørnet min
arme Næſte. Huad ſkal
jeg derfore ſlaa paa eller
giøre? Monne jeg ſlet
ſkulle fortuiffle? Det væ-
re langt fra/ GUD min
Skabere er Barmhiær-
tig/ Chriſtus min Frelſe-
re er gob oc naadig: Saa
er derfore Gud allene min

Til

Tilfluct/hand vil icke for-
acte sine hæders gierning/
ey heller forkaste sit eget
Billede: Derfore kommer
jeg til dig O gode GUd/
fuld met Bedrøfvelse/thi
du est allene mit Haab oc
trøst. Huad skal jeg derfo-
re sige til dig/ efftersi jeg
met den arme Tolder icke
tør opløfte mine Øyen til
Himmelen/ fordi jeg saa
grofveligen har fortørnit
dig min Gud oc HErre?
Jeg vil udøse smærtelige
ord/oc vil af hiertet anro-
be din hiertelige Barm-
hiertighed/sigendis:

Gud

3. Gud vær mig naadig efter din Miſkundhed.

1. Tim 6. 16. Eſai. 45. 15. GUD Allermæctigſte ſom boer udi it Liuß/ huilcket ingen kand komme til: Du ſom eſt forborgen/ oc icke kand ſees med Legemlige Øyen/ ey heller begribis med Menniſkelige Forſtand/ oc ey met Engleres Tunge nock ſom kand priſis oc berømmis. Min GUD ſom er vbegribelig/ Dig ſeger jeg: Din grundloſe oc vendel-

endelig Barmhiertighed anraaber jeg/ du ſom eſt allevegne tilſtede: Thi jeg veed viſſelige/at du eſt det allerypperſte Gode/ ja en Aarſage oc Begyndelſe til alt Got/oc jeg finder ingen anden/ey heller noget andet Naffn/ med oc ved huilcket jeg din wſigelige Mayeſtet oc wbegribelige Herlighed kand vprægne eller fortelle. Min Gud/ſom eſt aluing den evige oc ſtedſe varendis Wiſdom/den wendelige Godhed/ den evige Salighed/ Du eſt oc aff

Hier-

Hiertet miſkundelig/naa-
dig/ oc all Barmhiærtig-
heds Kilde. Ja huad eſt
du andet end Barmhiær-
tighed ſelff? Huad er jeg
andet/ end jdel Nødterff-
tighed? Saa ſee nu der-
fore O barmhiærtige oc
naadige GUd/ ſee Nød-
torfftigheden er for dig/
huad vilt du nu giøre/ O
evige Barmhiærtighed?
Sandelig din egen Gier-
ning maat du fortbringe/
ja kandſt du oc gaa fra din
egen Guddommelige Art
oc Nature? Huad er din
Gierning/ oc huad er din
Na-

Natture? Sandelig/det er at fordrifve oc borttage Nødtørftigheden/ oc hielpe arme oc bodfærdige synd̃ere. Derfore forbarme dig offver mig/ O Gud/ ja du evige Barmhiertighed/tag bort min nødtørftighed/oc udslet mine synder/som er den største Aarsage til min Elendighed/ trøste mig arme/oc styrcke mig som er din Hænders Gierning / oc øffve din kraft i mig. Det ene Dyb raaber til det andet: Nødtørfftighedens Dybhed anr ober barmhiertighedsens dybhed: Synd̃ens

ps. 42. 8.

Dybhed raaber til Naadens Dybhed: Men nu er Barmhiertigheds dybhed langt større end Nødtørfftighedsens Dybhed/ derfore da offvervinder den ene Dybhed den anden. Gud vær mig derfore naadig effter din store Miskundhed oc Barmhiertighed/ icke efter Menniskens barmhiertighed/ thi den er gandske ringe/ men bevijs mig Naade oc Miskundhed/ effter din Guddommelige Barmhiertighed/ som er stoer/ som er offver all Naade

wbe-

wbegribelig/ oc langt offvergaar alle Menniſkers Synder. Forbarme dig offver mig/ efter din ſtore Barmhiærtighed/ med huilcken du haffver ſaaledis elſket Verden/ at du haffver giffvet din Søn den Enbaarne for hinde i Døden: Huor kand være eller ſees ſtøre Barmhiertighed? Huor kand være ſtørre Kierlighed? Huo vilde fortuiffle? Huo vilde icke være Frimodig? Gud er bleffven Menniſke/ haffver lidt Døden oc ladet ſig Kaarbfeſte. Joh. 3 16.

Der-

Derfore/ O Gud forbar-
me dig offver mig/ efftet
ſaadan din ſtore Barm-
hiærtighed/ ved huilcken
du hafver gifvet din Søn
i Døden for oß alle/ ſom
oc udſletter alle vore Syn
der/ oc formedelſt ſit Kors
forløſt alle Meñiſker/ op-
liuſer alt huad ſom er baa-
de udi Himmelen oc paa
Jorden: Renſe mig min
GUd/ i hans Blod/ op-
liuß mig udi hans Lidel-
ſis Taalmodighed/ for-
friſke mig oc vederquæge
mig udi hans hellige Op-
ſtandelſe. Forbarme dig
off-

offver mig/min GUD/
icke effter en ringe Barm-
hiærtighed: Thi da actis
din Barmhiærtighed rin-
ge at være/naar du allene
troster Menniſkene udi
Legemlige Nød oc bedrøf-
velſe: Mens da er din
Barmhiærtighed ſtoer/
naar du tilgifver oc forla-
der Synderne/ oc Men-
niſkene langt offver Him-
mel oc Jord ophøyer/
formedelſt din Naade oc
miſkundhed. Saa forbar-
me dig derfore offver mig/
min Gud oc HERRE/

effter

efter din ſtore Barmhiertighed, i ſaa maade/ at du omvender mig til dig/ udſletter mine Synder/ oc formedelſt din Retfærdighed giør mig oc ſaa retfærdig. Du haffver jo ſelff/ O HErre/ efter din egen Gudhed/ tilſagt Omvendelſe oc Syndernis Forladelſe/ for dem ſom haffve ſyndet imod dig/ oc du haffver aff din megen barmhiertighed beſtickt Syndere Pœnitentz til Salighed. Saa haffver du HErre/ de Retfærdigis GUd/ icke ſat Pœnitentze

Vide Orationem Manasſes.

tentze for de Retfærdige/ Abraham/ Isaach oc Jacob/ som icke syndede mod dig/ men sat Poenitentze for mig Syndere. Jeg hafver syndet flere gange end der er Sand i Haffvit/ mine Mißgierninger ere bleffne mangfoldige/ oc jeg er icke verdt/ at see oc stue Himmelens Høyhed/ for mine Mißgierningers mangfoldighed. Jeg tør icke opløffte mit Hoffvit/ oc jeg kand icke drage min Aande/ fordi at jeg haffver opvact din Vrede/ oc giort Ont for

dig

dig/ jeg haffver icke giort
din Vilie/ oc holdt icke di-
ne Bud/ men ſtedſe for-
tørnit dig ſaa meget: Oc
nu boyer jeg derfore mit
Hiertis Knæ/ med Ma-
naſſe/ oc beder dig HErre
om Naade: HErre jeg
haffver ſyndet med mine
Forfædre/ oc bekiender
mine Miſſgierninger:
Huorfore jeg beder dig
hiærtelig/ forlad mig det/
oc fordærffve mig icke til-
lige med mine Miſſgier-
ninger/ oc vær icke vred at
bevare det Onde til mig

Evin

Evindelig / oc fordøm mig icke til dine nederſte Jordens Steder / thi du eſt Gud / ja deris GUD ſom gior Poenitentze / oc ſkalt beviſe altid din Godhed mod mig. Thi du ſkalt frelſe mig w=værdige / effter din ſtore Barmhiærtighed / oc jeg vil loffve dig alle mine Liffvis Dage / thi all Himmelens Krafft oc Herlighed / ſkal oc ſaa lofve dig / oc dig bør Ære / Loff oc Prijß udi all Evighed / A=men.

Aff

Affslet alle mine Offvertrædelser/ efter din store Barmhiertighed.

MIn Gud/ min HErre/ din Barmhiertighed/ din Godhed er vsigelig/ du forbarmer dig offver alle dine Hænders Gierninger/ oc der er ingen Tal/ ingen Maade/ oc ingen Ende paa din Barmhiærtighed. Maria Magdalena falt ned for din kiere Søns Jesu Christi Fødder/ toede dem med

Luc. 7. 38. 44. 47. 48.

med sine Taare/ oc tør-
rede dem med sit Hoff-
vid Haar/ du forlodst
hinder sine Synder. Pe
trus forsoer sin Frelse-
re/ oc nectede sig at haf-
ve kiendt hañem/ hand
græd bitterlig/ oc du til-
gafst hañem sine Syn-
der/ oc togst hannem til
Naade igien. Røfveren
paa Kaarsit talde ickon
it Ord til din kiere Søn
oc hand tilsagde hañem
strax Paradiß. Paulus
forfulde din Menighed/
ou kallede hannem aff

Matt. 26. v. 70. 71. et seq.

Lu. 23. 42. 43.

Act. 9. v. 1.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Himmelen/ oc opfylte
hannē met den H. Aand
Deter: O HErre/ din
Barmhiærtighed. Ti-
den ville falde mig for
kort her at opregne/ alle
dine Barmhiærtighe-
ders Exempler. Thi
huor mange Retferdige
saa mange Barmhiær-
tigheder/ ingen kand ro-
se sig selff/ lad koīne hid
alle Retfærdige i Himē-
len oc paa Jorden/ oc
lad dem bekiende oc sige
for dig/ om de aff deris
egen Krafter eller For-
tieniſte ere blefne salige/

de skulle i Sandhed alle samptlig med it Hiærte/ja met en Mund/suare oc sige: Icke oss HErre/ icke oss/ men giff dit Nafn Ære/ for din Naade oc Godheds skyld/ thi de haffve icke indtaget deris Fæderne Land formedelst Suerd/ oc deris Arm hialp dennem inted/ mens din høyre Haand/ din Arm/ oc dit Ansictis Liuss oc Klarhed/ thi du hafver behagelighed til deñem/ det er/ icke udaff deris For-

Psl. 115. v. 1.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

tieniſte / icke formedelſt
deris Gierninger ere de
bleffne beholden. Paa
det ingen ſkulle roſe oc
berømme ſig / men det
haffver ſaaledis beha-
get dig / ſom oc Prophe-
Pſ. 22. ten klarlig ſiger: Hand
v. 9. haffver opholdet mig /
thi hand haffde Lyſt til
mig. Efterdi da du eſt
den evige Allmæctige
Gud / hoß huilcken er in
gen Forandring / eller
Jac. 1 Forveßling paa Liuſit
v. 19. eller Mørcket / oc wiere
din Creature / ſom oc

vo-

voris Fædre/huilcke aff
Kiødsens Lyst ere fødde
Syndere/ saa vel som
wi/ oc der er ickon en
Megler oc Talßmand
imellem Gud oc Men-
niſken/Chriſtus Jeſus
ſom bliffver evindelig.
Huorfore udſer du icke
din Barmhiertighed
offver oß/ ſom du den
haffver udßt offver vo-
ris Fædre? Heller haf-
ver du forgiet oß? Hel-
ler ere wi allene Syn-
dere? Ericke oc din kie-

1. Tim. 2. 5.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

re Søn død for oß? Er da ingen Barmhiærtighed mere for Haanden? Gud vor HErre/ jeg formaner dig/ udslet mine Synder effter din store Miſkundhed/ thi offvermaadig oc wsigelig er din Barmhiærtighed/ ligerviß som du nu wtallige mange Syndere haffver taget til Naade/ oc Retfærdige giort: Saa tag mig oc naadeligen til dig/ for din Barmhiærtigheds skyld/ oc gior mig Retfær-

færdig. Rense mit Hierte/ paa det/ at naar det saaledis aff Synden bliffver Purgeret oc renset/ det da kand vorde en vel staffered Taffle/ paa huilcken Guds Finger kand skriffve/ oc indtrøcke Kierlighedens Low/ hoß huilcken ingen Ondstab maa bo eller bliffve.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Toe mig vel aff mine Mißgiernin-
ger/oc giør mig ren
aff mine Synder.

4. JEg bekiender det vel
min GUD/oc min
HErre/at du hafver en
oc anden Sinde tilgiff-
vet mig mine Synder/
ja Tuſinde gange haff-
ver du renſit mig: Saa
toe mig endnu aff mine
Ofvertrædelſer/ thi jeg
er (oiß vær) atter falden
igien. Du hafver ſo icke
ſat dig nogen viß Tal

eller

eller Tjd fore/ Synderen at forlade sine Synder. Petrus adspurde Matt. 18. 21. 22.
din kiere Søn/ sigendis: HERre/huor tit skal jeg tilgifve oc forlade min Broder/ naar hand forgriber sig mod mig? Er det nock Siu gange? Da bleff hannem suaret: Icke Siu gange/men siu Tj gange Siu/det er/saa offte oc tit hand fortørner dig. Skal nu da Menistens Barmhiærtighed være større end din Miskund

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

hed? Eſt du icke ſtørre oc
bedre end it Menniſke?
Ja ſandelige/ du eſt en
ſtørre Gud/ oc alle leff=
Ge. 6. 5 vendis Menniſker ere
onde aff ſig ſelff: men
du Gud eſt allene god/
allene ſandru/ men alle
pſ. 116 v. 11. Meñiſker ere Løgnere.
Du haffver jo ſagt/ at
paa huilcken Dag Syn
deren fortryder ſine
Miſſgierninger/ oc ſtaar
aff ſit onde Væſen/ da
vilt du icke tænche mere
paa deris Synder.
See min Gud/ jeg ar=
me

me Synder / sucker oc græder / thi mine Saar stincker oc lucter ilde / for min Daarligheds skyld. Jeg gaar krum oc nedbøyet / den gandske Dag er jeg sorgefuld. Jeg er alt formeget støt oc slagen / jeg hyler for mit Hiærtis Wro. HERRE all min Begæring er for dig / oc min Suck er dig icke forborgē. Mit hiærte baffver / min Krafft haffver forlat mig / oc mine Øyens Lius er icke

Psa. 38 v. 6. 7. et seq.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

icke mere hoß mig/ huor
fore vilt du icke/ min
Gud/ udſlette mine ſyn-
der? Haffver du tilfor-
ne effter din ſtore barm-
hiærtighed/ renſet mig
aff mine Synder: ſaa
toe mig end ydermere
aff mine Mißgiernin-
ger/ thi ieg er icke endnu
fuldkommelig reen/ fulo-
bringe du min Gier-
ning/ tag all min ſkyld
fra mig/ tag bort ald
Ondſkab/ ald Synd oc
ald Mißgierning. Lad
liuſe dit Guddommelige
Liuß

Liuß/optend mit Hiærte met din Guddomelig Kierlighed/or if bort fra mig all timelig Fryct: Thi saadan fryct er icke i Kierlighed/ men fuldkommen Kierlighed uddriffver fryct. Gior det saa/ at Verdens Kierlighed/kiødsens oc egensindig Kierlighed viger langt fra mig. Toe mig HErre aff mine Miszgierninger/ ved huilcke jeg haffver skadet min Næste/ oc vaske mig aff mine Synder/ met huilcke

1. Joh. 4. 18.

1. Joh. 2. 15.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

cke jeg Gud har fortor-
net. Affſet icke allene mi
ne Synder: men end oc
ſaa Naadelig affvend
ſyndſens Straff. Toe
mig med din Guddom-
melige naadis Vand/
af huilcket huo ſom dri-
cker/hãd ſkal aldrig tør-
ſte. Toe mig med mine
Taaris Vand/toe mig
med dit Guddommelige
ords Vand/paa det jeg
oc hãd findis i deris Tal
til huilcke er ſagt: Jere
nu rene/ for det Ords
ſkyld/ ſom jeg har talet
til eder. Thi

Jac. 6. v. 15.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Thi jeg bekiender mine Misgiernin-
ger/ oc mine Synder ere altid for mig. 5.

EFterdi jeg/ min Gud fortrøster paa din Naade oc barmhiertighed/ flyer til dig/ saa kommer jeg dog icke som den stolte Phariseer/ der roste sig selff/ oc vilde giøre sig retfærdig/ oc foractet sin Neste/ men som den arme Tolder/ der icke vilde opløfte sine øyen mod Himmelen.

Thi

Thi jeg bekiender min ondſkab/ ſandelig naar jeg betæncker mine ſynder/ da befinder ieg mig icke værdig til at opløffte mine Øyen imod Himmelen/ men maa ſige med Tolderen: Gud vær mig Synder naadig/ thi min Siæl ſueffver imellem Fryct oc Forhaabning/ nu vil hun fortuiffle/ for ſyndens ſkyld/ ſom findis i mig: Nu troſter hun ſig atter igien med Haabet til din Barmhiertighed/

hed: Dog effterdi din Barmhiertighed er stør-
re end min Nødtørftig-
hed/saa haaber jeg altid
O HERre paa dig/ oc
vil siunge om din Naa-
de Evindelig/ thi jeg
veed/ at du icke haffver Ezech.
lyst til nogen Synderis 33. 11.
død/ men vilt at hand
skal sig omvende oc leff-
ve. Min GUd forlene
mig/ at jeg kand leffve
udi dig/ thi jeg kiender
mine Mißgierninger/
jeg veed huor suare oc
tunge de ere/ huor man-
ge

ge / oc huor skadelige / men jeg vil icke dylle el= ler forborge dennem / men aabenbare dem / paa det jeg kand afftoe dennem met mine Taa= re / oc jeg vil bekiende for dig O HErre mine Offvertrædelser: Thi mine Synder som jeg haffver bedreffvit imod dig / ere stedse for mig / ja imod mig / thi jeg haffver syndet imod dig / ja visselig mod mig thi de ere imod min siel / oc anklager mig dag= ligen

ligen for dig min Dom-
mere / oc forpinner
mig allevegne / oc ere
mig saa gandske imod /
at de end oc ere stedse
for mig / oc sætter sig
imod mig / at min Bøn
icke kand komme til dig /
oc din Barmhiærtighed
igien nedstige til mig /
derfore skelver oc bever
jeg / suckendis oc paakal-
lendis din naade oc mi-
skundhed. Ligerviss der-
fore / som du nu min
Gud / har forleent mig
at kiende mine misgier-
nin-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

ninger/ oc at begræde
mine Synder: Saa
vircke oc udi mig/ en ret
ſand Anger oc Gudelig
Poenitentz/ met en hier-
tens lifactig Tro til dig/
oc it ſtadigt Forſet til at
rette oc bedre mit ſyndi-
ge Liff oc Leffnit her ef-
ter. Omvend du mig O
HErre/ af huilcken alle
gode oc fuldkomne gaf-
ver komme/ ſaa bliffver
jeg viſſelig om-
vend.

Jac. 1. v. 17.

Jeg

6.

Jeg haffver alene ſyndet imod dig / oc giort ilde for dig.

Alt formeget / min GUd / haffver jeg ſyndet imod dig / thi du haffver befalet mig / at jeg ſkulle elſke dig ofver alle Ting / ja holde mere aff dig end alle Creature: Men nu haffver jeg (diß vær) elſket dennem ofver dig. Huad er at ſynde / andet end elſke Creaturene oc forgien-

geli-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

gelige Ting / mere end
dig: Huo det gior hand
ſynder imod dig / thi
ſandelig / huo der elſter
Creaturene offver dig /
hand gior deñem til ſin
Gud. Saa haffver jeg
nu derfore allene ſyndet
imod dig / thi jeg haff-
ver giort Creaturene til
min Gud / oc haffver
(diß var) forkaſtet dig /
oc giort vret udi dit Aa-
ſiun / ja det ſom endnu
ſlemmere er / jeg hafver
giort meget ilde for dig /
i det jeg icke har ſkammet

mig

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

mig for dig at synde. O
min naadige Gud/ huor
mangfoldige Synder
haffver jeg bedreffvit i=
mod dig? Som jeg in=
genlunde for Meñiſken
vilde haffve beganget/
meget mindre ladet der=
nem der aff vide. Jeg
har fryctet Menniſkene
mere end dig min Gud/
thi jeg var blind oc elſke=
de Blindhed/ derfore
ſaae jeg intet med mine
Øyen/ oc ſandſede in=
tet med mit Hiærte/ thi
jeg hafde kiødelige øyen

der=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

derfore ſaae jeg intet an
det/ fryctede oc ey andet
end Kiødelige Menni=
ſker: Men du min Gud
oc HERre/ ſaaeſt alle
mine Synder/ oc tolde
dennem/ derfore kand
jeg ingenlunde dylge el=
ler forborge dem for dit
Anſict/ faſt mindre det i
nogen maade undfly.
Pſ. 139 v. 7. Huort ſkal jeg hen fly
for din Aand? Oc huort
vil jeg hen gaa for dit
Anſict? Huad ſkal jeg
ſlaa paa? Huort vil jeg
vende mig? Huor fin=
der

der jeg en Skydsherre? Huem vil jeg nu paakalde/ uden dig allene min GUd oc HErre? Huo er saa god som du? Huo er saa velvillig oc redebon til at hielpe/ som du? Huo er saa barmhiærtig? Effterdi din Barmhiærtighed offvergaar alle Creaturers Barmhiærtighed/ ja alle dine Hænders Gierninger? Det er din Guddommelige Naturis Egenlighed aller.

C mest

mest gemeß/ med Mi-
skundhed oc Barmhier-
tighed/ din Aldmæctig-
hed at aabenbare oc til-
kiende giffve. Jeg be-
kiender HERRE/ at
jeg allene haffver syn-
det imod dig/ oc giort
ilde udi dit Aasiun/ for-
barme dig offver mig/
oc lad din Aldmæctig-
hed i saa maade aa-
benbaris udi
mig.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Paa det at du skalt beholde Ret i dine Ord/ oc bliffve reen naar du bliffver dømt.

O Haffver self sagt, O GUd/ ved din kiere Søn/ jeg er icke kommen / at kalde de Retfærdige/ mens fattige Syndere til Bod/ oc Poenitentze. Retfærdig gier mig HERre i dine Ord / kalde paa mig/ tag mig til Naa-

Matt. 9.13.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

de/ oc forlene mig/ at jeg
kand giøre oc bære Ret-
ſkaffene Poenitentzis
Fructer/ thi derfore er
din kiere Søn bleffven
Korßfeſt/ Død oc begraf-
ven. Hand ſiger oc/ naar
jeg bliffver ophøyet aff
Jorden/ da vil jeg dra-
ge dennem alle til mig:
Saa Retfærdig gior
mig nu i dine Ord/ drag
mig til dig. Hand ſiger
end ydermere: Kommer
til mig alle/ ſom arbey-
bee oc ere beſuærede/ jeg
vil vederquæge eder:

Matt. 11. 28.

See/

See/jeg ſom met Syn
den er beladen/kommer
nu til dig/oc jamrer mig
for min Hiærtens wro/
vederquæge mig HErre/paa det du ſkalt bliffve Retfærdig naar du taler/oc vorder reen naar du dømmer. Thi mange ſige om min Siæl/ hun hafver ingen hielp i Gud/Gud hafver forlat hinde: Men O HErre bliff du Retfærdig/ oc lad dig icke ſtraffis naar du dømis/ forlad mig icke paa nogen Tiid mit= Pſ. 3. 3

mine Stier eller Veye/
men forleen din Naade
oc din Salighed/ ſaa
ere mine Fiender alle=
rede offvervunden. De
ſørre vel ellers ſige: At
du icke vilt forbarme
dig ofver mig/men for=
ſtiuder mig fra dit An=
ſict/ oc icke ydermere vil
tage mig til Naade.
See ſaaledis dømmis
du aff Menniſtene/ oc
ſaaledis tale de om dig/
det er deris Dom oc
Sententz: Men du O
gode oc barmhiærtige
Gud

Gud/ vær du mig naadig/ oc giør deris Dom til intet/ bete mig din Barmhiærtighed/ saa bliver din store godhed prisset udi mig. Giør aff mig din Naadis oc Viskundheds Kar/ paa det du kant blifve retfærdig i dine Ord/ etc. Menniskene giør dig vel til en meget streng Dommere/ men offervind du saadan deris Dom formedelst din grundløse naade oc Barmhiertighed/ paa det Menniskene oc kand lære/ at

tilgiffve Synderne/ oc
at en Synder i lige maa
de kand opvæckis til en
ret ſand Poenitentze/
naar hand ſaaledis udi
mig ſeer oc erfarer din
Goodhed oc Barmhier=
tighed.

See/ ſeg er und=
7. fanget fod aff ſyn=
dig Cad/ oc min
Moder hafver und
fanget mig i Synd.

MIn Gud/ anſee icke
mine ſynders ſtor=
hed

hed oc mangfoldighed/
men kiend dit arme Cre-
atur/ oc tænck/ at jeg er
Stoff oc Aske/ oc at alt
Kiød er lige som Høe:
See jeg er fød af syndi-
ge Sæd/ oc min Mo-
der haffver undfanget
mig i Synd. Min Mo-
der haffver undfanget
mig udi kiødelige Lyst/
oc jeg haffver arffvet
paa mig en syndig sæd.
Huad er da den oprin-
delig/ eller arffvesynd/
andet end Mangel oc
Feyl paa den oprinde-

Ge. 18. v. 27.
Esa. 40 v. 6.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

lige Retferdighed? Saa
bliffver nu Menniſkene
fødde oc undfangen udi
Synd/ oc er deris gan-
ſke Leffnit ſyndactigt/
Gal. 5. v. 17. Kiødet begier altid mod
Aanden/ oc Aanden i-
mod Kiødet: Fornuff-
ten er ſuag/ Villien er
kranck/ Menniſkene ar-
ge oc onde / Sindene
bedrage dennem/ deris
Dicten oc Idret/ gior
dennem irrig oc vildfa-
rendis/ deris naturlige
Vankundighed/ forer
dem paa vildfarendis
Veye.

Veye. Ja Menniſtene haffve mange wtallige forhindringer/ſom holder dem fra det gode at giøre/ oc ſtynder til det onde. Saa er nu da den Arfve ſynd en Roed til alle andre Synder/ oc en optendelſe til alt ont: Oc endog den efter Natur oc Nafn/ er icken en Synd/ ſaa er den dog en krafftig Aarſage til all anden Synd. Saa ſeer du da nu/ min GUD oc HERRE/

huad

huad jeg er/ och hvor fra
jeg er kommen. Vdi Arf=
vesynden er jeg fød oc
undfangen/ oc med syn=
den er jeg aldelis fangē
oc bunden. Huert skal
jeg da fly hen/ at jeg
saadan Synd kād quit
Ro. 7. 19. 20. 21. bliffve? Det gode jeg
gierne vilde/ giør jeg in=
tet udaff/ det onde som
jeg nødig vilde/ det giør
jeg. Jeg haffver Lyst ef=
ter det indvortis Men=
niske/ til Hr Erzens Low:
Men jeg seer en anden
Low udi mit Legeme/
som

som staar Aansens Low
imed/ oc tager mig fan=
gen i mit Gemyt/ oc
Syndsens Low som er i
mit Legeme: Derfore/
min Gud/ lad din God=
hed komme mig til Hielp/
efterdi du seer/ at jeg er
Suag oc Red/ sampt
med mange Synder
omfangen oc bunden.
Huo vilde icke forbar=
me sig offver den Elen=
dige? Huo vilde icke
haffve medynck offver
den Siuge? Kom kiere
HErre GUd/ du søde
Sa=

Samariter/ hielp mig arme/ som indtil Døden er forvundet/ forbinde mine Saar/ oc øß Olie oc Vijn der udi/ sæt mig paa dit Diur/ oc før mig til Herberget/ oc befal Verten at hand haffver Omsorrig for mig/ giff hannem To Pendinge oc sig saa/ der som du udlegger noget mere/ da vil jeg betale dig det/ naar jeg kommer igien.

See

8.

See/ du hafver Lyst til Sandhed/ som ligger i Skiul/ du loedst mig forstaa din Visdoms Lønlighed.

KOm du kiere Samariter/ see du har Lyst til Sandhed / oc alle huad du loffver Menniskene/ det holder du dem/ din Pine oc Lidelse er intet andet/ end at hielpe oc gisre til gode/ du forädris icke/ du blifver

Ex. 3. 14. ver som du est/du est icke saa til Sinds som wi/ at du nu kandst elske/nu icke/ men Kierlighedens bliffver stedse hoß dig/ du est en ret Elskere/ ja Elskelighed selff/ thi Gud er Kierlighed. At elske en/ er at giøre hannem til gode: den derfore som du giør mest til gode/ hannem elster du mest: Huad er nu Lyst til Sandhed/ andet end at holde Sandhed. Du loffvede Patriarchen Ge. 18. 10. Abraham/ at du vilde

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

giffve hannem udi ſin Alderdom en Søn/ du haffver holt det du loffvede den gamle oc wfructſommelige Sara/ thi du haffver Lyſt til Sandhed. Jſraels Børn tilſagde du it Land ſom ſkulle flyde med Melck oc Honning/ oc du haffver giffvet dennem det/ oc holt dit Leffte/ thi du haffver Lyſt til Sandhed. Du loffvede ocſaa David/ at du vilde ſætte hans Liffvis Frugt paa hans (ſin

Ge. 15. v. 18.

2. Sa. 7. v. 12 13.

Fa-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Fader Davids) Stoel/ du hafver holt hannem saadant dit Loffte/ thi du hafver Lyst til Sandhed. Vtallige mange ere dine Forsettelser/ dennem hafver du allesammen troligen holt/ thi du elsker Sandhed. De Arme oc Elendige som flyer til dig/ deñem hafver du tilsagt Naade oc Barmhiærtighed oc haffver aldrig slaget dennem Feyel. Den Forlaarne Søn drog langt bort i freñit Land

Lu. 15. v. 12. et seq.

oc

oc fordominerede ſlem=
meligen ſit Gods. Der
hand nu alt ſit hafde for
døyet/ oc kom til tilbage
igien/ ſagde hãd til dig:
Fader/ jeg haffver ſyn=
det imod Himmelen oc
dig/ oc er icke mere verd
at kallis din Søn/ giør
mig ſom en aff dine
Dagløønnere / oc der
hand endnu vaar langt
borte/ anſaae du hañem
med din Barmhiærtig=
heds øyen/ løb til hannẽ
omfauffnede oc kyſte
hañem/ befoel at giffve
han=

hannem ny Klæder/ oc
gaff hannem en Ring
paa ſine Finger/ oc Sko
paa Fødderne/ oc lodſi
ſlacte en feed Kalff/ oc
glad giorde det gandſke
Huß/ ſigendis: Laden
oß æde oc dricke/ oc giore
oß lyſtige oc glade/ thi
denne min Søn vaar
død/ oc er nu kommen
til Liffs igien/ hand var
borte oc forlaaren/ oc er
nu funden igien. Huor-
fore haffver du ſaadant
giort O HErre? San
delig derfore/ at du haf-
ver

ver Lyst til Sandhed.
Saa elske nu udi mig/
O Barmhiærtige Gud
din Sandhed/ jeg som
nu kommer vit offver
Land til dig/ kom imod
mig/ oc tag mig venli-
gen an/ zire mig med w-
skyldigheds Klædebon/
føre mig udi dit Huss /
slacte en feed Kalf/ paa
det de kunde alle fryde
sig med mig/ som haa-
be oc forlade sig paa
dig/ oc ade oc dricke met
huer andre udi all Aan-
delig Fryd. Huorfore

vil-

vilde du forholde din
Sandhed/ O Gud/ for
mig allene? Vilt du til-
Psl. 130 v. 3. regne Synden / hvo
kand da/ Herre/ blifve
bestandig for dig? Men
du vilt icke tilregne dine
kiere Børn deris Off-
vertrædelse/ thi du haff-
ver Lyst til Sandhed.
Men hvad er det da for
en Sandhed du hafver
Lyst til? Er det icke din
kiere Søn/ hvilcken si-
ger om sig selff: Jeg er
Joha. 14. 6. Veyen/ Sandhed oc
Liffvet: Hand er den
rel-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

rette Sandhed/af huil-
cken all Sandhed ud-
flyder/baade i Himme-
len oc paa Jorden. Saa
holt mig nu/ O Gud/ i
denne Sandhed/ thi see
jeg er en stor Syndere:
Forlad mig mine Syn
der/ du som hafver med
din kiere Søns Blod
renszit mig/ oc ved hans
hellige Død oc Pine for-
løst mig fra den Evige
Død. Huorfore har du
obenbaret din kiere Søn
for mig? Haffver du
oc forgieffvis meddeelt

mig

mig Troen til hafftem?
Maaſtee/ at jeg ſtorli-
gen ſkal bedroffve mig/
naar jeg ſætter mig min
Forloßning for Øyen/
oc kand den dog icke naa
eller bekomme/ det være
langt fra: Men det er
ſteed/ at jeg ſkulle være
viß paa/ at Naadſens
Dør ſtaar aaben for
mig/ oc at jeg ſkal be-
komme Barmhiærtig-
hed/ ved Chriſti Hielp
oc Naade. Saa forloſe
mig nu/ min GOtt oc
HErre/ thi du lader
mig

mig vide din hemelige Vißhed/paa det at saadan Kundskab paa Guds Guddommelige Vißdom/ kand hielpe oc føre mig til Saligheed. Denne Vißdom haffve de vise Philosophi icke kiendt/men haffver været skiult oc forborgen for dennem/for din kiere Søns Fødsel/ thi uden hannem kunde ingen denne Viisdom bekomme. De Verdslige Vise oc Kloge/som ellers lader sig tycke at vi-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

de alting/ haffve vel op=
løſt deris Øyen til Him
melen/ men hafver dog
icke fundet denne Viſ=
dom/ thi du hafver ſkiult
ſaadant for de Kloge oc
Viſe/ oc aabenbaret det
for de Wmyndige/ det
er/ for arme Syndere/
oc dine hellige Prophe=
ter/ ſom haffver oß ſaa=
dant tilkiende giffvet.
Efterdi da du nu ſaale=
dis haffver aabenbaret
mig din hemelige Viſ=
hed udi Skrifften/ huor
til er den mig da nyt=
tig?

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

tig? Oc huad hielper mig denne Kundskab/ om den icke tilfører mig Salighed? Thi end oc Philosophi oc Verdslige Visse/ end og de kiende Gud/ saa prisede eller tackede de hannem dog icke som Gud/ men de ere bleffne forfengelige i deris Tancker/ oc deris wforstãdige hiærte er formørcket/ der de hulde sig vise/ ere de bleffne til Daarer/ vilt du da hafve mig iblant deris Tal? det vere langt fra:

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

thi du eſt Barmhiærtig-
hed ſelf/ ſom aldrig faar
ende/ oc ingen forlader.
Derfore O HErre ſko-
ne din Tienere/ oc tag
mig udi dine w-myndi-
gis Tal/ paa det du oc
kand lade mig vide oc
forſtaa/ din hemelige
Viſßdom/ for mig til
Viſßdoms Kilde ſom er
udi Himmelen/ paa det
du kandt prijſis udi din
Barmhiertigheds gier-
ninger/ ſom du bevijſer
din Tienere der haaber
paa dig.

Aff-

9.

Affløß mig med Isop/ at jeg bliffver reen/toe mig at jeg bliffver Sneehuid.

EFterdi du min Gud/ hafver Lyst til Sandhed/som er forborgen/ oc lader mig vide din hemelige Vißhed/ saa haffver jeg en god Forhaabning oc stadig tro/ at du icke vilt forstiude mig fra dit Ansict/men at du vilt bestencke mig met Isop/at jeg maatte

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

vordereen. Iſop er en lang Vrte/varm oc vel luctendis: Huad bety- der det andet/ end din kiere Søn Jeſum Chri- ſtum vor HErre/ huil- cken ſom haffver forne- dret ſig ſelff indtil Dø- den/ ja indtil Kaarſens død/oc inderligen elſked oß/oc toed oß af alle vo- re Synder med ſit Blod. Met den Iſop beſtencke mig/ naar du faar udøſt hans hellige Blod offver mig/ naar Chriſtus ved troen boer udi

udi mig/ naar jeg ved
Troen oc Kierlighed
bliffver indlifvet oc ind-
podet udi hañem/ naar
jeg efterfølger hannem
udi Ydmyghed/ Lidelse
oc Tolmodighed/ da
vorder jeg visselig reen
aff alle mine Synder.
Du skalt toe mig med
mine Taare/ som udfly
der aff mine Øyen/ ud-
aff Hiærtelig Kierlig-
hed til min HErre JE-
sum Christum/ saa vor- Pſ.6.7.
der jeg træt af sucken/ oc
maa komñe min seng til

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

at flyde huer Nat/ oc jeg
maa fordærffve mit Le=
ye med min Graad:
Saaledis vilt du toe
mig/ at jeg vorder ſne=
huid. Sne er huid oc
kold/ ſaadan er oc jeg
udi Sandhed/ naar du
beſtencker mig med J=
ſop/ ſaa blifver jeg huid
ſom Sne/ thi jeg bliff=
ver omgiffven med din
Guddommelige Klar=
hed/ ſom langt offver=
gaar all anden Legem=
lig eller timelig Herlig=
hed oc Deyglighed/ oc

da

da bliffver jeg / ved din Naadis Hielp / Lodtagen udi alle Himmelske gode Ting / oc gierne forlader alle onde Kiødelige Affecter oc Begierligheder / bliffver kold til det Jordiske / oc varm til de Himmelske at stunde oc streffve effter.

Lad mig høre gle- 10.
de oc Fryd / at de Been bliffve glade / som du hafver synder slaget.

Da Da

DA faar jeg tilbede dig/min Gud/oc da vilt du Aarle høre min Røst/oc jeg faar at høre huad Gud min HErre taler udi mig/ thi hand vil tilſige ſit Folck Fred/ oc forſkaffe mig ocſaa Fred. Ja HErre du vilt gifve mig Fred oc Fryd/ thi jeg haaber paa dig: Lad mig høre Fryd oc Glæde/ huilcket ſkeer/ naar jeg faar at høre/ det ſom den arme fattige Synderinde hørde/ huilcken der vette den HEr-

Luc. 7. v. 48.

HErris Christi Føder med sine Taare/ oc tørrede dennem med sine Hoffvid Haar: Huad hørde hun? O Quinde din Tro haffver hiulpet dig/ gaa hen i Fred. Da faar jeg oc at høre/ det som Røffveren paa Kaarßit hørde: I Dag skalt du være med mig i Paradjß. Saa bekommer jeg da Fryd oc glæde/ Syndernis Forladelse/ oc Trøst oc Husvalelse aff GUDS Faderlige Forjettelser: Ful-

Lu 23 v. 43.

Skulde jeg icke da fryde
oc glæde mig/ efterdi
du bevjser mig dobbelt
Naade i mine Synders
Forladelse? Da faar
Psa. 34 v. 9. jeg først Smage huor
sød HErren er/ oc faar
at bo udi de Himmelske
Boliger/ oc kand rette-
lig sige met Propheten:
O HErre huor stor er
din Naade oc Godhed/
som du haffver forbor-
gen til alle dennem som
dig frycter. Da skal jeg
høre Fryd oc Glæde/ oc
de Been skulle fryde sig
huil-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

huilcke du haffver sønderslaget. Huad ere de Been som bære Kiødet andet end Aandsens Kraffter/ som bar oc drager voris Kiods Suaghed? at det icke skal falde oc geraade udi alle Synder oc Laster/ oc at Menniſken icke aldelis skal bliffve Kiødelige/ oc saaledis gandske fordærffvis. Saa ere nu Benene synderslagne/ thi Fornufft/ Hiærte oc Villie/ ere offver alle maade forsuacket/

oc

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

oc geneget til det onde: Kiødet ſtrider imod Aanden/ Sindet imod Fornufften/ ieg formaar icke aff min egen Krafft at ſtaa Synden imod/ thi mine Beene ere ſonderſlagne. Ah HErre de haffve forlat dig/ den leffvende Kilde/ oc haffve giort ſig andre Kilder/ ſom intet Vand ere udi/ thi de ere icke opfylte med din Naade/ uden huilcken ingen kand leffve/ eller noget got udrette/

de

de haffve forlat sig paa sin Styrcke/ der dog aldelis ingen Styrcke vaar/ derfore ere de omkomne udi deris Daarlighed. Saa send mig nu/ O Gud/ din styrcke/ saa glæder de Been sig/ som du hafver sonderslaget. Send mig din Naade oc Troen i mit Hiærte/ huilcken er kraftig ved Kierlighed/ send mig dine Guddoms Gaffver / saa fryder de Been sig/ som du haffver sonder-

sla-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

ſlaget. Min Fornufft ſkal oc fryde ſig / oc mit Hiærte oc vilge glade ſig: Oc det icke uden Aarſage / thi der ſom de aff din gode Aand / bliſve dreffne til gode Gierninger / bliffver de med ſtor Styrcke øffvet udi dennem / oc lader icke af men ved din Naadige Hielp oc Biſtand bliffver ved det Gode at gipre indtil Enden.

* * *

Skiul

II.

Skiul dit Ansict fra mine Synder/ oc udslet alle mine Mißgierninger.

MIn Gud/ huorfore seer du til mine synder? Huorfore teller du mine Vdyder? Hui giffver du saa fligtig Act paa mine Mißgierninger? Anseer du icke at it Menniske er lige som Græß/ oc som en Vrt paa Marcken? Huorfore seer du icke langt heller til din Sal-

Esa. 40 6.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

vedis Anſict? Huorfo-
re tretter du med mig/
min Gud/ſeg bekiender
jo at jeg har ſyndet mod
dig: Men O Naadige
Gud/forbarme dig off-
ver mig/oc ſkiul dit An-
ſict for mine Synder/
dit Anſict er din Kund-
ſkab oc Viſsdom/ ſaa
vend nu din Kundſkab
fra mine Synder. Icke
ſiger jeg her/ om den
Kundſkab/met huilcken
du alting ſeer oc kiender:
Men om den Vidſkab/
formedelſt huilcken du
anam-

anammer oc anseer de
Gudfryctigis Giernin-
ger/ oc forkaster de W-
gudeligis oc Wretferdi-
gis Verck oc Bedrifter.
Kiend derfore icke saa-
ledis O GVd/ mine
Synder/ at du vilde til-
regne mig deñem/ men
skiul det Ansict for den-
nem/ paa det de forme-
delst din Naade oc barm
hiærtighed/ kunde ud-
slettis. Anssee O Naa-
dige Gud dit arme Cre-
ature/ som du haffver
skabt/ anssee dit Billede/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

jeg arme elendige Men
niske/haffver (diß vær)
aff dit Billede / giort
Dieffvelens Billede/
O HErre skiul dit An-
sict for Diefvelens Bil-
lede/paa det du icke skalt
bliffve fortørnit paa
mig/men anse dit eget
Billede/paa det du kãd
bevise mig Naade oc
Miskundhed. O barm-
hiærtige GUd/ tænck
der paa/ huorledis din
kiere Søn Christus Je-
sus/ansaae den fattige
Zacheum paa Træet/

Lu. 19. v. 4. 5. et seq.

Oc

oe gick ind i hans Hus/
huilcket hand ingenlun=
de hasde giort/ om hãd
hasde seet Dieffvelens
Billede paa hannem:
Men efterdi Christus
saae Guds Billede udi
hannem/ hasde hand
Medlidenhed met han=
nem/ forbarmede sig
offver hannem/ oc lod
hannem Salighed be=
tees/ thi hand sagde:
See HErre/ halfpar=
ten aff mit Gods giver
jeg til de Arme/ oc der
som jeg hasver nogen
be=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

bedraget/ da vil jeg det
Fiedobbelt igien beta-
le. Jeg giffver mig O
GUd/ gandske udi din
Vold/ oc vil intet haff-
ve mig ſelff forbehol-
den. Jeg loffver ſiedſe
med rene Hiærter dig at
tiene/ oc vil med Guds
Naadis Hielp/ betale
dig mit Loffte. Huorfo-
re vilt du da icke/ O
HErre/ udi mig anſee
dit Billede? Huad Aar-
ſage er der til/ at du ſaa
grandgiffvelige mer-
cker

cker/ oc giffver Act paa
min Mißgierning? jeg
beder dig hiærtelig/ skiul
dit Ansict for mine syn=
der/ oc udslet alle mine
Mißgierninger: Ud=
slet dennem alle/ saa at
ingen bliffver udi mig
igien. Det staar skreff=
vit: Der som nogen
holder den gandske
Low/ oc synder imod
nogen/ den er gandske
skyldig/ Ja hand er
skyldige til den Evi=
ge Ild/ det er til den
en=

den endelige Straff til alle dødelige Synder. Saa udslet derfore alle mine Synder / saa at ingen skal bliffve udi mig / huor med jeg dig fortørne kand / oc saa giøre mig selff i Straffen deelactig.

12. Gud skab it reent Hiærte i mig / oc giff mig en ny viß Aand.

AH HErre / mit Hierte haffver forlat mig / oc tæncker icke mere paa

min

min Elendighed/ haffver forgiet sin egen Velfærd oc Salighed/ oc vandrer i Vildfarelse/ er forreigst vije hen ud i freinmede Land/ efterfølger Forfængelighed oc falsk Lære: Jeg haffver søgt oc raabet efter mit Hiærte/ men det suarede mig icke/ thi det var langt borte/ hen falt udi Synden: Derfore/ O Gud/ huad skal jeg giøre eller sige? Min HErre/ jeg raaber til dig: Gud skab it reent Hiær-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

te udi mig/ it ydmygt/
sønderknuset/ sagtmo-
digt oc fredsommeligt/
it got oc Gudfryctigt
Hiærte/ it Hiærte som
ingen vil giøre Ont/ ey
heller betale Ont med
Ont/ mens saadan it
Hiærte/ som vil stedse
offvervinde Ont med
Goz. Skab udi mig O
Gud/ it Hiærte som of-
ver alle Ting elsker dig/
som stedse tæncker paa
dig/ altid taler om dig/
oc altid tacker dig: Ja
saadant it Hiærte/ som
sted

stedse øffvet sig i Guds Ord/ forlyster sig med Psalmer oc Aandelige Lofsange/ som gierne omgaas med de Himelske oc Aandelige Ting/ oc skab saadant it hiærte udi mig aff intet/ paa det jeg saadant it Hiærte kand offverkomme ved din Naade/ som jeg icke kand erlange eller bekomme aff min Nature: Thi saadant it Hiert te kandst du allene skabe ja saadant (siger jeg) som forer alle Dyder

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

med ſig/ oc forſager alle
Laſter. Skab O Gud/
ſaadant Hiærte i mig/
oc fornye min Aand udi
mit Lif. Din gode Aand
føre mig paa rette Ba=
ne/ oc rense mig fra alle
Jordiſke Affecter/ oc
eploffte mit Hiærte til
de Himelſke gode ting.
Huo ſom elſker Kiød/
hand bliffver Kiødelig/
huo der elſker Aanden/
den bliffver Aandelig.
Saa forlene mig derfo=
re ſaadan en Aand/ der
dig kand elſke oc paakal=
de/

de: Thi du/ O Gud/ eſt en Aand/ oc de ſom retteligen ville paakalde dig/ de ſkulle dig tilbede i Aanden oc Sandhed. Forlene mig en ny retvijß Aand/ ſom icke elſker det mig/ men allene det ſom dig kommer til/ giff mig ſaadan en Retvijß Aand/ ſom du i begyndelſen gaffſt mig/ huilcken mine Synder haffve mig fraraat/ derfore fornye vdi mig ſaadan en Aand/ ſom er ved Synden bleffven

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

gammel oc fordærffvit.
Min Siæl er en Aand/
oc er ſaaledis ſkabt aff
dig/ at hun udi ſig ſelff
er retſkaffen: Thi udaf
ſin Nature / da elſker
hun dig mere end ſig/ oc
for din ſkyld begier hun
alt got/ thi den naturli-
ge Kierlighed/ ſom kom
mer af dig er retſkaffen/
men formedelſt den on-
de forvende Villie / er
hun forderffvit/ derfor
giff mig en Ny Retviſs
Aand ved din Naade/
paa det mit Hiærte
kand

kand rettelig vandre udi dine Befalinger. Giff mig saadan en ny Retviß Aand/ som udi dit Hiærte saaledis kand rodfestis/ at den aldrig mere der udaff kand udbragis: Saadan Aand som kand optænde en Guddommelige Kierlighed udi mit Hiærte/ som ocstedse kand komme mig til at sucke til dig/ omfauffne dig/ oc aldrig lade sig fra dig skillie.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

13. Forkaſt mig icke fra dit Anſict/ oc tag icke din Hellig Aand fra mig.

SEe/ min GUd oc HErre/ jeg ſtaar for dit Anſict / at jeg kand bekomme Barmhiertighed / jeg ſtaar for din Godhed/ oc forventer din Naadige Gienſuar/ forkaſte mig icke fra dit Anſict: Huo haffver nogen tjd hafft ſin Tilflucht til dig/ oc er bleffven beſkemmit?

Huo

Huo haffver nogen tjd
bancket paa din Naad-
ſens Dør / oc paakaldt
dig alvorligen / oc er icke
bleſven bønhørt? San
delig med din wendelig
Naade oc Barmhiært-
tighed / offvergaar du
langt alle Menniſkers
Fortieniſte oc Bøn / oc
du giffver langt mere /
end Menniſkene bege-
re: Bd aff Verdens
Begyndelſe / er endnu
icke bleffven hørt / at du
haffver forſkut it Men-
niſke fra dit Anſict / ſom
dig

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

dig troligen har paakal-
det. Skal jeg da nu va-
re den første/ſom du vilt
forſtiude fra dit Anſicte?
Vilt du da din Vrede
endeligen begynde oc
udøſe paa mig? Vilt
du ingenlunde forſkone
oc være barmhiærtig?
[illegible] være langt fra:
Den arme Hedenſke
Quinde vaar hiærteligh
bedrøffvet/ efterfulde
din kiære Søn Chriſtum
peraable efter haſtem:
Ah HErre du Davids
Søn/ forbarme dig
oſſ=

offver mig/min Datter plagis ilde aff Dieffvelen/ men hand suarede hinde icke it Ord: Hun lod dog icke aff/ før end hun end ocsaa bevegede Disciplerne til Barmhiærtighed/ at de ocbade for hinder/ oc sagde: HErre stil dig dog aff med hinde/ thi hun raaber effter oss. Men hvad suarede hand Disciplene? Jeg er icke udsend/ sagde hand/ uden til de fortabte Faar af Israels Hus

Huß. Huad ſkulde den arme Cananeiſke Quinde her giøre? Skulde hun fortuiffle? Ingenlunde/ hun troſtede ſig med GUds Naade oc Barmhiærtighed/ kom oc falt ned for den HErre Chriſto/ oc ſagde: HERRE hielp mig: Hand ſuarede hinde/ det er icke ſmuet/ at mãd tager Brødet fra Børnene/ oc kaſter det for Hundene. Som hand vilde ſaa ſige: Vig fra mig Quinde/ I Cananeer

neer ere Hunde/ w=rene Folck/ Afgudiſke Menniſker/ Guds Naade oc Gaffver hører eder icke til/ det er icke ret/ at jeg tager dem fra Jøderne/ ſom paakalde den leffvende Gud/ oc giffver Hundene/ de Affgudiſke Hedninge/ ſom tilbede Dieffvelen/ dennem. Huad vilt du nu giøre/ du arme Quinde? Vilt du lade aff at bede? See/ HErren er vred/ oc hafver foractet dig/ ja icke allene dig/ men

men end oc alle Hedninger. Ja O HErre/ huo kunde bliffve beſtandig for ſaadant Gienſuar? Huo vilde icke forſtrackis? Huo vilde icke holde dig meget vmild herfore at vare? Dilligevel bliffver denne ſattige Quinde varaffſtig oc fremturende i ſin Bøn/ forſuiſter intet/ men angriber nu forſt Haabet/ tager Chriſti Ord til gode/ fortørnis icke/ mens ydmyger ſig for den HErre Chriſto/ oc

ſi-

siger: Ja HErre det er
visz/men dog æde Hun-
dene affde Smuler der
falde affderis Herris
Bord. Som hun vilde
sige: Jeg beder icke om
Brød/ jeg begier dcicke
dine Børns Naade el-
ler Gaffve/ effter som
jeg er Hund/ mens jeg
begier allene de Smu-
ler der falde affdine
Børns Bord/ jeg un-
der dennem gierne/ at
de matte sig med di-
ne Miracler/ Predicken
samed din store Naade.

Min

Min Begiering er alle-
ne denne/ at jeg maatte
bliffve deelactig udi det
allerringeſte af din naa-
de/ paa det min Datter
kunde erledigis fra Dief-
velen/ thi ſmaa Hunde-
ne æde oc aff de Smu-
ler/ der falde aff deris
Herrers Bord. See
min Gud/ huilcken ſtercke
Tro/ huilcken faſt Til-
lid/ huilcken ofvermaa-
de ſtoer Ydmyghed/ ſaa
at Chriſtus nu icke mere
var fortørnet paa hin-
de/ men fryder oc glæ-
der

der sig for hindis stadi-
ge Tro/ oc med Forun-
dring sagde: O Quin-
de din Tro er stoer/ dig
skee lige som du vilt/ oc
hindis Datter blef karst
i den samme stund. Huor-
fore er saadant skrefvet
min Gud/ uden allene
derfore / at wi der aff
skulle lære at tro oc for-
lade oß paa dig allene/
oc at wi med Bønen oc
Ydmyghed alvorligen
anholde / anseendis at
du haffver tilsagt Bøn-
hørelse: Ja Guds Rige

lider

lider Gewalt/ oc de som gier Gewalt/ de riffver det til ſig/ men huad oß er forſkreffvet/ det er ſkrefvet oß til Lærdom/ paa det at wi formedelſt Tolmodighed oc Skriftens Troſt/ kunde beholde Haabet. Saa forkaſte mig da icke O HErre fra dit Anſict/ jeg ſom Nat oc Dag flyer fra dit Anſict gradendis oc Hylendis/ icke at du ſkalt befrie mig fra Diefvelens Legemlige

lige Plage: Men at du vilde udfrie min Siæl fra den Helffvedis Sathans Aandelige Gewalt/ forkaste mig icke min GUD/ thi paa dig allene haaber jeg/ min Hielp er allene hoß dig/ de haffve alle forlat mig/ mine Brødre oc Venner hafve ocsaa forlat mig/ ja mit eget Kiød er imod mig/ jeg har ingen hielp uden hoß dig/ derfore forkaste mig icke fra dit

An-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Anſict/ oc tag icke din Hellig Aand fra mig/ uden den H. Aand kand ingen kalde JEſum en HErre/ naar jeg nu paakalder min HErre Jeſum/ ſaa giør jeg det ved den Hellig Aand/ naar jeg angrer oc begræder mine begangne Synder/ oc beder dig/ min Gud/ om Naade/ ſaa giør jeg alt ſaadant ved den Hellig Aand. Derfor beder jeg dig O Naadige Gud/ tag icke din Hellig Aand fra mig/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

mig/ men gior det saa/
at den bliffver hoß mig/
oc at hvnd beder oc ar-
beder med mig: Thi wi
vide icke/ hvad wi skulle
bede/ som det sig bør/
men HErrens Aand
fremtræder for oß/ oc
beder med wassladelige
Suck. Saadan din H.
Aand tag icke fra mig/
men gior det saa/ at hand
staar mig bie i mit Ar-
bede/ lærer mig at bede/
oc bliffve varactig udi
Bøn oc Paakaldelse/
paa det jeg endelige kand
fin=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

finder Naade hoss dig/ oc jeg maa tiene dig min gandske Liffs Tid.

14. Trøst mig igien met din Hielp/ oc en frimodig Aand ophold mig.

O Store Ting begier jeg min HERre/ thi du est en stor/ oc mæctig Konning/ ja en HERRE offver alle Land/ oc en Mæctig GUd offver alle Guder.

der. Huo som beder dig om ringe Gaffver/ hand giør dig W=ræt/ smaa oc ringe Gaffver/ ere alle Legemlige oc forgiengelige Ting: Men store oc kostelige Gaffver ere alle Aandelige oc Evige Ting. Naar du tager din Aã Siælen fra Legemet/ huad bliffver da andet igien / end Stoff oc Skygge? Huad skilßmisse er der andet imellem Kiødet oc Aanden/ end

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

end ſom imellem Lifvet
oc Skyggen. Derfore/
huo ſom begerer Legem
lig gode aff dig/ hand
beder om ſmaa oc for=
actelige Gaffver: Men
huo ſom beder om Aan=
delige ting/ hand beder
om det ſom ſtort oc ko=
ſteligt er. Men paa det
høyeſte beder den ſom
anlanger om din Trøſt
oc Hielp. Huo er nu da
din Trøſt oc hielp/ uden
allene din kiere Søn
Jeſus Chriſtus / hand
er ſand Gud oc Mand/
ſa

ja Verdens Hielpere
oc det evige Liff. Huor=
fore skulde jeg nu da icke
bede dig/ O Naadige
Fader/ oc paakalde saa=
dan en trofast Hielpere
oc Frelsermand/ som du
haffver giffvet hen udi
Døden for min skyld?
Du haffver skenckt mig
hannem udaff Naade/
huorfore skulde jeg mig
skamme/ at bede dig om
den samme? Det er en
stor wsigelige Gaffve/
jeg er hende icke verd/
men dig sømmer at giffve

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

ſaadan ſtor herlig Gaf-
ve. For ſaadan uſigeli-
ge Godhed oc Barm-
hiærtigheds ſkyld/kom-
mer jeg med Frimodig-
hed til dig/oc ſiger: Tro
ſte mig igien med din
hielp/ oc opholt mig
med en frivillig Aand.
Thi huor beder en Søn
ſin Fader om it Brød/
oc hand giffver hañem
en Steen? Oc om hãd
beder hannem om en
Fiſk/oc hand derfore re-
cker hañem en Slange?
Oc om hand beder han-
nem

nem om it Eg/ oc hand
giffver hannē en Scor=
pion derfore? Der som
nu Legemlige Fædre/
som ere onde oc Synde=
re/ kunde giffve deris
Børn gode Gaffver:
Huor meget mere vilt
du O Himmelske Fader/
gifve dem din H. Aand
som bede dig der om.
See din forlorne Søn
er nu kommen fra fremme=
de Land igiē oc er bedrof
vit/ oc beder dig om tro=
ens Fisk/ lige som Fiskē
er forborgen i Vandet/

 soa

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

ſaa er oc Troen for de
Ting med Øynene ey
ſees kand. Saa beder
nu den forlaarne Syn
dig om en retſkaffen
Tro/ paa det hand kād
fryde ſig udi ſin Frel=
ſere. Vilt du oc giffve
hannem en Slange?
Vilt du oc indgiffve
hannem den Helfvedis
Slangis Forgift/ ſom
er en krafftig Vantro
oc Vildfarelſe: Det
være langt fra. Jeg be-
der min HERRE om
Troens oc Haabens

Eg/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Eg: Thi ligervis som mand haaber udaff it Eg/at bekomme en Hønne/ saa hielp mig ocsaa ved Haabet/til din Saligheds Anskuelse/ paa det min Siæl udi denne Jammerdal kand opholdis/ oc altid fryde sig i GUD min Frelsere. Men vilt du giffve mig for Haabens Eg/ en fortuifflelsis Scorpion: Paa det/at lige som Scorpionen/den sticker oc skyder Forgifft fra sig/ at jeg i lige maade

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

aff Synden ſkal ſtickis
oc forgifvis? Det være
langt fra. Jeg beder oc
min HErre/ om din kie-
re Søns Kierligheds
Brød/ huilcket hand
meddeler alle ſine Ret-
ſkaffene Troendis/ at
jeg altid kand frydе mig
udi Gud min Frelsere:
Vilt du oc giffve mig
en Sten/ eller it Steen-
Hiærte for den Gud-
dommelige Kierlig-
heds Brød? Det væ-
re langt fra. Huorfore
vil-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

vilde jeg nu længer forhale/ at bede dig om store ock kostelige Ting? Est du jo dog den/ som selff haffver ved din kiere Søn befalet mig at bede/ bancke oc lede. Huad kand jeg bede noget dig tackeligere oc behageligere/ oc mig nytteligere/ end at du vilt giffve mig din Saligheds Trøst? Jeg haffver smaget huor sød HERREN er/ huor læt hans Byrde/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

oc lideligt hans Aag er.
Jeg tæncker vel der paa
huor ſtor Fryd/ oc rolig
Samvittighed jeg haf-
de/ der jeg gledde mig i
HErren/ oc min Sial
fryddeſig udi Gud min
Frelſere/ det er oc/ ſom
mig nu ſaa hart trycker
oc anliggende er/ ja ſom
mig ſaa ſtorligen be-
drøffver/ at jeg nu veed
oc forſtaar / huad jeg
haffver forlaaret. Jeg
bekiender nu/ huor me-
get Gud mig er fra røff-
vit/ derfore raaber jeg
til

til dig beengstiglig/giff igien din Saligheds Trøst/forlene mig naadeligen igien/ det som jeg formedelst min synd haffver miſt oc forlaaret. Jeg beder dig min Gud/ forlene mig naade/ ved den Fortieniſte ſom er hoß din høyre Haand/oc giør Forbøn for oß/ paa det jeg formedelſt hañem kand erfare / om du vilt være mig naadig/ at jeg kand haffve et viß Tegn indtryckt udi mit Hiærte/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

oc maa ſige med Apo-
ſtelen Paulo: Jeg er
Korßfeſt med Chriſto/
jeg leffver/ dog icke jeg/
men Chriſtus udi mig.
Effterdi da min Skrø-
belighed er ſtor/ ſaa be-
der jeg om en frivillig
Aand/ paa det at ingen
Anfectning/ Friſtelſe
eller Modgang ſkal
ſtille mig fra Chriſto/
oc jeg ey heller for no-
gen Trudſel/ Marter
eller Pine/ lader mig
fra hannem forſtræcke/
thi min Styrcke er alt
for-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

for suag til at stride med den gamle Helffvedis Slange. Sanct Peder haffver mig nocksom tilkiende giffvet/ huor suag sieg er udi min Natur / hand haffde seet Christum/ din kiere elskelige Søn/ omgickis med hannem/ haffver seet hans Herlighed paa Bierget/ smagit hans Sødhed/ den tijd hand forklarede sig for hannem/ oc Faderens Røst aff Himmelen bleff hørt: Ja huad skal

ſkal jeg ſige mere/ hand haffver ſeet med ſine Øyen Chriſti Miracker/ oc til med ſelff ved Chriſti Hielp/ giort ſtore oc underlige Ting/ hand haffde med ſine egne Øren hørt/ den HErris Chriſti Prædicke/ vandrede paa Vanded med ſine Fødder/ hand haffde ſaadan en brendende Tro/ at hãd end oc formaſtede ſig ſaaledis/ at hand vilde gaa udi Døden med Chriſto/ oc den tjd Chriſtus

stus varede hannem at/
om sin Tredobbelt For=
nectelse/ vilde hand icke
tro hannem/ men stole=
de paa sig selff/ oc sin e=
gen Styrcke mere end
paa Guds Ord. Ja der
en Pige sagde til han=
nem/ du vaarst oc med
JEsu aff Galilæa/ da
bleff hand forstreckit/
oc benectede det/ oc end
siden forsoer sig/ at hãd
icke kiende sin Mestere.
Denne gode Peder kun=
de icke bestaa for Piger=
ne/ huor skulde hand da

kun

kunde bliffve beſtandig
for Konger oc Tyran-
ner? Huad mener I vel/
at hand ſkulde haffve
ſagt? Jeg holder det
ſaa fore/at hand haf-
foret ved Moſe Low oc
Gud/ oc ſaaledis ſagt:
Mener J/ at jeg er den
Samaritaners oc For-
foreris Diſcipel/ ſom
forſtørrer vor Low?
Jeg er Moſes Diſci-
pel/ men veed icke/ hue-
den denne er. Deo gra-
tias Petre, haffoe de
meere adſpurdt dig/
ſaa

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

saa haffde du offtere benectet din Frelsere/ oc forsoret dig. Tusinde Spørßmaal haffde foraarsaget mere/ end Tusind Benectelser: Men see Spørßmaalet vaare icken blotte Ord/. huad vilde hand haffde giort / om Jøderne haffe grebet til Vaaben oc Verie? Da haffde hand (uden all Tuiffl) forsegt alle haande / paa det at hand ved Benectelse/ gruelige Suaren oc

For=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Forbandelse kunde haf-
ve udfriet sig aff deris
Haand. Men den gode
oc naadige HErre an-
saae hannem med sin
Naadis Øyen/ saa at
hand snart bekiende oc
begred sine Synder /
dog torde hand icke of-
fentlig komme her for/
oc bekiende den HErre
Christum for den leff-
vende GUds Søn at
være/ thi hand vaar icke
endnu med Naaden aff
det Høye bekrefftet/ oc
uden tuiffl haffde hand
paa

paa ny benectet oc for-
foret ſig/ der ſom hand
haffoe ſeet/ Suoben oc
Kaarßit for ſine Øyen:
Men udi rette tjoe gick
hand ud oc græd bitter-
lige. Her foruden lod oc
Chriſtus ſig for hañem
aabenbare efter ſin Op-
ſtandelſe/ oc troſtet han-
nem/ dog alligevel løb
hand i ſkiul for Jøderne
aff Fryct oc Redſel:
Hand ſaae Chriſtum
opfare til Himmels nd
ſtoer Herlighed/ bleff oc
troſted aff Engelens
Syn

Siun oc Ord/ alligevel torde hand icke træde her for/ hand hafde udaff Forfarenhed lert at kiende sin Suaghed oc Skrøbelighed/ derfore forteffvede hand effter din Forjettelse/ den hellig Aand/ hand kom oc opfyldte hans Hiærte. Da trode hand her for/ da begynte hand at tale oc Prædicke/ da gaf hand med stor Mackt Vidnisbiurd om Christi Opstandelse/ da frygtede hand icke mere for de Ypperste Præster oc

Konger/men beroliede
sig i sin Bedreffvelse/
oc holt Kaarszit for sin
største glæde. Saa skaf=
fe det nu saa med mig/
O Gud/ at din frivillig
Aand opholder mig/
paa det jeg stedse kand
troste mig med din hielp
ellers kunde jeg icke be=
staa imod saa mange
Fiender oc Anfectnin=
ger: Kiødet begier imod
Aandē/oc den mod Kiø
det/ Satan sofver icke/
Verden trycker mig:
Giff mig din Aands
Krafft / at Tusinde

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

kunde falde hoß min ſi-
de/ tj Tuſinde hoß min
høyre Haand / at jeg
kand være en beſtandig
Vidne om dig. Thi er
den gode Peder/ ſom du
med ſaa mangfoldige
Velgierninger oc Gaf-
ver hafver ziret/ ſaa un-
derligen fallet: Huad
ſtal jeg da ſige om mig/
ſom icke udi Kiødet haf-
ver ſeet din kiere Søn
Chriſtum? Ey heller
paa Bierget ſeet hans
Herlighed? Icke beſku-
et hans underlige Gier-
nin-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

ninger oc Mirackler?
Icke hørt hans skionne
oc herlige Prædickener?
Huad jeg da (siger jeg)
skal sige om mig? Som
er undfangen oc fød udi
synd oc ondskab/ oc kād
(orsz var) icke leefve uden
synd? O naadige Gud
saa trøste mig nu med
din hielp/ oc ophold mig
med en frivillig Aand/
at jeg udi din Tieniste
troligen maa fremfare/
oc endelig med dig
blifve salig.

Jeg

15. Jeg vil lære Offvertrædere dine Veye / at Syndere skulle omvende sig til dig.

HErre Gud / regne mig det icke til Daarlighed oc Formaßelse / at jeg vil lære Offvertrædere dine Veye / efterdi jeg er en Offvertræder / Wretfærdige / oc fangen i Synden / begier jeg icke saadant at giøre / mens naar du mig trøster med din

Hielp /

Hielp/ oc med en frimodig Aand opholder mig oc toer mig rten aff mine Synder/ da vil jeg lære Offvertræderne din Vey. Det er dig icke suart eller tungt/ thi du kandst vel end ocsaa aff Steen opvække Abrahams Børn. Synden kand icke forhindre dine Gierninger/ ja huor Synden er bleffven ofverflødig/ der er naade oc Barmhiærtighed blefven langt ofverflødigere.

Pau=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Paulus fnyſede med Truſel oc Mordē imod Chriſti Diſciple/ gick til de ypperſte Præſte/ oc bad om Breffve oc Forreſkrifvelſe imod Scholerne/ paa det/ at der ſom hand kunde finde nogē/ ſom effterfulde Chriſtū/ Mænd eller Quinder/ hand da kunde føre dennem bunden til Jeruſalem. Hand gick der hen brusendis / ſom en riffvendis Vff der vilde adſprede Faarene/ nyrde oc dræbe. Som hand

hand nu vaar paa Be-
yen at forfølge Chriſtū
oc dræbe hans Diſci-
pler/ oc hand icke haffde
bered ſig til nogen Naa
de/ ey heller begredt ſine
Synder/ men af gand-
ſke Mackt forfulde dig/
Chriſte/ laſtede oc be-
ſpottede dit hellige
Naffn: See/ da kom
din Godheds Stemme
offver hannem oc ſag-
de: Saul/ Saul/ hui
forfølger du mig? ſtrax
falt hand paa Jorden
oc ſagde: HErre/ huad

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

vilt du at ſeg ſkal giøre?
Da ſende du Biſſven
til Faarene/ Saulum
til Ananiam/ hand rey-
ſte ſig op/ effter Kiødet
falt hand ned til Jor-
den/ effter Aanden op-
reyſte hand ſig igien i-
mod Himmelen/ du haff-
ver opvact den ſoffven-
de/ du hafver oc indgif-
vet Liuß udi de Slum-
mende Øyen/ dennem
obnet/ hand er bleffven
døbt/ oc opfylt med den
Hellig Aand/ oc er bleff-
ven en udvold Redſkab/
at

at hand skal andrage
Christi Naffn for Hed-
ninge oc Konger/ oc for
Israels Børn / strax
gick hand udi de Jødiske
Skoler/ oc uden Fryct
prædickede oc vidnede/
at Christus er GUds
Søn/ oc bleff jo mere
krafftig/ oc tilbage dreff
Joderne allevegne.
See HErre/ huor snart
hafver du aff en Forfø-
gere giort en Apostel/
ja saadan en/ som har
mere arbedet end alle
andre Apostler.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

O Guds underlige Krafft oc Forarbeydelse/ naar du vilt/ saa kandst du gisre en Retfærdig udaff en Ofvertrædere/ udaff en Ulff kandst du gisre it Lam/ aff en Forfølgere (de Christnis) en Prædicant for Hedningene. Huo kand dig det forbiude? Huo kand staa dig imod/ huo vil sige/ huorfore gior du det? Alt huad du vilt / det kandst du gisre i Himlen/ paa Jorden oc udi Haff=

Haffvit: Saa tilregne
mig icke det til en Daar-
lighed / at jeg vil lære
Ofvertrædere dine Ve-
ye: thi jeg tencker oc saa-
dant at ville giøre / icke
aff min Krafft / men aff
din Forarbeydelse. Jeg
veed at jeg icke kand of-
fre dig behageligere
Offer / oc icke foretage
mig nogen nytteligere
ting / end at jeg kand læ-
re Offvertrædere din
Vey / det er det ypperste
oc tackeligste Offer.
Vilt du nu giffve mig

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

it andet Hiærte/ oc gi=
re it andet Menniſke af
mig/ſaa vil jeg lære Of=
vertrædere dine Veye/
icke Platonis eller Ari=
ſtotelis Veye/ icke hel=
ler de ſpitzfundige So=
phiſters eller Philoſo=
phorum/icke de Velta=
lendis Veye/etc. Men
dine Veye oc Bud/min
Gud/ huilcke der forer
til Liffvet/ icke en Vey
vil jeg lære dennem/
men mange/thi dine be=
fallinger ere mange/
dog

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

dog gaar de alle ud paa it: Thi alle Budordene beſattis udi Kierlighed/ oc Kierligheden forener alle troende Menniſkers Hiærter/ ſaa at de bliffve it Hiærte/ oc en Aand udi HERREN. Saa ere oc de mange Veye/ intet andet end Menniſkens Leffnidt adſtillige Veye/ paa huilcke Veye en huer øffver ſig i ſit Kald oc Embede ſaaledis/ at hand kand

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

bekomme din Naade:
Det være ſig Øffrig-
heds Stand/ Geiſtlig
Stand/ oc Hußregimē-
tis Stand/ Encke ſtand
oc Jomfru Stand/ en
huer haffver ſin Kald
oc Beruf/ om hand den
ſamme effter din Be-
faling udi Troen efter-
kommer/ ſaa er hand al-
lerede paa din Vey/
ſom fører hannem til
Himmerige oc det evi-
ge Liff. Saa vil jeg nu
lære Ofvertrædere ſaa-
dan din Vey/ en huer
effter

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

effter sin Stand/ Leylighed oc Forstand/ at Syndere sig til dig omvende/ thi jeg vil icke prædicke mig selff for dennem/ men JEsum den Korszfeste/ icke skulle de omvende sig til mig/ men til dig/ de skulle forlade deris irrige oc vildfarende Veye/ oc lære dine rette Veye/ paa det de kunde vandre paa dennem oc endelige komme til dig.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

16. Gud/ du som est min GUd oc Salighed/ frelß mig fra de Blodskyldige/ at min Tunge kand prise din Retfærdighed.

MIn Gud/ de Blodskyldige ville drucke mig/ derfore raaber jeg til dig aff saadant Dyb/ HErre hør min Røst/ forkaß mig icke HErre/ thi jeg noget nær er bleffven død/ udi mine Blodskyld/

den

den Blodskyld er mine Synder: Ligervijß som Kiødsens Liff er udi Blodet / saa er oc Synderens Liff udi Synden. Vdøß Kiødsens Blod ved Vaaben / saa dør Creaturet: Vdøß Synden formedelst en sand Bekiendelse / saa dør Synderen oc bliffver Retfærdig. Nu ligger jeg icke allene / min Gud / i Blodet / men er nedsencket udi Blodskyld / Blodskyldens tybhed neddrager mig til Helfvede / hielp

mig HErre at jeg icke
fordærffvis/udfrie mig
min Gud fra Blodſkyld
du ſom alting opholder
oc regierer/du ſom kand
allene udfrie mig/ udi
huis Haand mit Liff oc
Aande ſtaar. Vdfrie
mig/O Gud/fra Blod-
ſkyld/ du ſom eſt min
GVd oc Frelſere/ udi
huilcke allene min hielp
oc Trøſt. Bevar mig
min HErre/ſom du be-
fride Noe/ aff Synd-
floden: Bevare mig
ſom du bevarede Loth/
udi

udi Sodomæ ødeleg-
gelse/ Israel aff Ægyp-
ti Trældom/ Jonam af
Hualfiskens Bug/ de
Tre Mænd af den glø-
ende Ovn. Bevare
mig ocsaa/ som du be-
friede Petrum aff He-
rodis Haand/ Paulum
udaff Hafssens Dyb-
hed. Bevare mig ocsaa
som du huffver bevaret
mange Syndere fra
Døden oc Helffvedis
Porte/ paa det min Tun
ge kand prisse din Ret-
færdighed/ som jeg ved
din

din Naade føler udi mig/ thi din Retfærdighed kommer allene ved Troen til JESUM Chriſtum/ udi alle oc offver alle/ ſom hannem frycte oc tro paa hannem. Saa ſkal nu min Tunge priſſe din Retfærdighed/ ophøye din ſtore Naade/ Stoergiøre din Godhed: Ja jeg vil oc bekiende mine mangfoldige oc groffve Synder/ at din Barmhiærtig-

tighed kand prisis udi mig/ i det du haffver giort saadan en arm oc groff Synder retfær= dig / paa det at alle Menniſker maa see oc kiende / at du hielper alle dennem/ som haa= be paa dig / oc du be= frier dennem fra all Angiſt oc Bedrøff= velſe/ min Gud oc HErre.

*

HEr=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

17. HErre oplad mine Læbe / at min Mund kand kundgiøre din Priſß.

DEt er en koſtelig oc herlig Ting met din Roeß oc Berømmelſe at omgaaß / aff dine Brynde oc Backe udflyder ſaadan Roeß / huor aff ingen Syndere dricker: Thi den Roeß ſom udgaar aff Synderens Mund / er dig icke tackelig. Derfore udfri mig fra Blodſkyld

Kyld/ Gud/ som est min Frelsere oc Salighed/ paa det min Tunge kand udsige din Retfærdighed/ da saar du oplade mine Læbe/ at min Mund kand fortelle din Roeß. Du haffver Davids Nøgel/ som tillucker/ oc ingen obner igen/ du oplader oc ingen udlucker igien. Saa obr.e nu derfore min Mund/ ligervijß som du obnede Unge oc Diende Børns Munde/ aff huilcke du bereder din

Roes

Roeß oc Bekommelſe/
diſſe ere viſſelige dine
hellige Propheter/ A=
poſtler oc andre dine ud=
volde Børn/ huilcke met
enfoldige Hiærte oc
Mund/ haffver loffvit
oc prijſet dig/ icke de
Verdſlige Viſe oc vel=
talende/ ſom ſige: Vor
Tunge ſkal tage offver=
haand/ oß bør at tale/
huo er vor HErre? De
hafve oplat deris mund/
du haffver icke obnet de=
ris Mund/ ja du hafver
oc icke beredt dig nogen
Lof

Loff oc Roeß aff deris Mund. Dine w-myndige Børn/ O HErre/ loffve dig/ oc ydmyger sig selff/ men de verdslige Vise rose sig selver oc holde meget aff sig selff. Dine diendis børn prise oc berømme din Herlighed/ som de aff Himmelen/ ved din Naade haffve kiendt. De Verslige Vijse haffve allene villet kiende dig formedelst de Naturlige Ting: Men din Roeß oc Berømmelse haf-

haffve de icke fuldkommeligen erlanget. Dine Helligen haffve loffvet dig met Hiærte/Mund oc Tunge/ der til med it Christeligt Lefnit: Men de Verdßlige Vise alene med store Ord oc opblæste Vißhed. Dine Børn haffve udbred din Roeß oc Bekiendelse offver den gandske Verden: Men Philosophi oc Verdslige Vise haffve icke villet saadant tilstede. Din Ven formedelst din Roeß/ haff-

hafver mange vtallige omvent fra Synden/ til retskaffen Poenitentze: Men Philosophi haffve huercken kiendt Boed/Poenitentze eller Salighed. Dine Elskelige hafve allesteds forkyndet din vsigelige Godhed/ som du i din Søn Christo Jesu den gandske Verden haffver bevisst: Mens de Verdzlige Visse haffver aldelis ingen Forstand haft derpaa. Derfore da haffver du udbred

bred din Loff aff de vm-
myndige diende Børns
Munde. Det haffver
altid behaget dig/ at op-
høye de nedrige/ oc ned-
trykte de Hoffærdige.

Efterdi da min Gud/
du imodstaar de Hoffer
dige / saa forlene mig
sand Ydmyghed / paa
det du aff min Mund
kand tilberede din Loff/
giff mig it Barns Hier-
te/ thi uden saa er/ jeg
mig omvender oc bliff-
ver som smaa Børn/
kand

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

kand jeg icke indgaa udi Hiſſerigis Rige. Saa giør mig da/ ſom en aff dine ſmaa Diendis Børn/ at jeg altid kand henge ved din Gudommelige viſßheds Bryſt/ thi dine Bryſt ere liffligere end Vijn/ oc din Viſßhed er koſteligere end ſtor Riſgdom/ alt huad ſom mand kand begiære/ er intet at ligne mod den. Din Viſßdom er en koſtelige dyrebar ſkat oc Clenodie/ huil-

huilcke Menniſker den
retteligen hafve brugt/
de ere bleſſne GUDs
Born. Naar du nu
gior mig til it ungt di-
endis Barn/ ſaa bere-
der du din Loff oc
Priiß aff min
Mund.

§

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Thi du haffver icke Lyst til Offer/ jeg vilde vel ellers giffve dig det / oc Brendoffer behager dig icke.

18.

O Gud: Min Mund skal forkynde din Roeß/ thi jeg veed/ at det er dig en tackelig Offer/ efftersi du ved Propheten siger: Huo som offrer Tack/ hand priser mig. Derfore vil jeg offre dig Loff oc

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Tack/ja de Vnge oc di-
ende Borns Offer/ for
mine Synder/ oc huor=
fore Loff oc Priß heller
end Brendoffer oc anꝛ
Offer? Du ſiger ſelff i
Pſalmen: Jeg vil icke
tage aff dit Huß Vedre
eller Bucke udaff din
Stold/ mener du at jeg
vil æde Oxe Kiød/ el=
ler dricke Bucke Blod?
Saa veed jeg oc/ at
du icke ſkiotter om Guld
eller Sølff/ thi Him=
mel oc Jord er dine/ du
vilt

vilt oc icke / at jeg skal dræbe mig selff. Du vilt ingen Synderis Død/ men længt heller at hand skal omvende sig oc leffve/ dog vil jeg Fornufftelig oc med Maade/ temme oc spæge mit Kiød/ at det adlyder din Naade / oc gierne tiener dig. Thi naar jeg Retten offvertræder/ vilt du mig det vissellige for synd tilregne. Eders Guds tieniste (siger Paulus) skal være

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Fornufftig. Du haſver
oc ſagt ved Propheten:
Jeg haffver behagelig-
hed til Barmhiærtig-
hed / oc icke til Offer:
Derfore ſkal min mund
forkynde din Roeß / thi
ſaadant Offer priiſer
dig / oc viſer oß GUds
Salighed.

Ja min Gud / det er
mit Alvore / jeg vil ſiun-
ge oc Roſe / min Ære oc
alt huad jeg veed dig
vel behager / jeg vil det
altſammen ved din Naa-
de fuldbringe. Nu be-
fin-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

finder jeg/ at dig er ingen Offer tackeligere/ end Loff/ Priß oc Tacksigelse/ der efter vil jeg mig ocsaa forholde/ der til mine Tancker ocsaa hen vende/ der om vil jeg tale/ siunge oc roese/ thi du hafver icke Lyst til w=mælende Basters Offer/ jeg vilde vel ellers giffve dig det/ thi mit Hiærte er allerede beredt ved din Naade/ din Villie efter at komme/ men saadan Brend offer tackis dig icke.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Du haffver ſkabt Liff-
vit for Siælen ſkyld/
derfore behager dig icke
de Legemlige/ men de
Aandelige Offer. Du
ſiger i Skrifften/ min
Søn/gif mig dit Hiær-
te/det er det Offer/ſom
dig er behageligt/ nem-
lig it angerfuld oc be-
droffvit Hiærte. Jt
Hiærte med Guddom-
melig Kierlighed op-
tænd/ſom dig kand prj-
ſe/ flyh oc fly Synden/
oc derfore ſig fligteli-
gen for den at tage va-
re/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

re. Saadanne Brend-offer tækis dig O min Gud oc HErre.

19.

En Angerfuld Aand er det Offer som Gud behager/ GUD forsmaar icke it Sorrigfuldt Hiærte.

DIG behager vel/ min GUD/ it angerfuld Hiærte/ oc en synderknusit Aand/ oc icke it angerfuld oc synderknusit Legeme.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Thi Kiødet oc Legemet bliffver beengſtiget derfore/ at det icke haffver det/ ſom det begerer/ eller føler det/ ſom ſiger imod: Mens Aanden bedrøffvis derfore allene/ at den haffver ſyndet imod dig/ min Gud/ huilcken hun haffde med all rette burd elſket oc frycket. Det giør Aanden ont/ at den haffver fortørnet dig ſin Skabere oc Forløſere/ at hun haffver foracttet din kiere Søns Blod/

oc

os foractet dig / O naadige Gud oc barmhiærtige Fader. Saadant angerfuld oc synderknust Hiærte / er for dig det velluctende Offer / huilcket bliffver giort oc bereedt af den bittre oc beske Roed / Syndsens Anger oc Ruelse: Thi naar jeg forsamler mine Synder udi mit hiertis Morter / oc med Anger oc Ruelsens Stød er synderstøder dennem til Pulffver / oc vedsker dennem med Poeniten-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

tzis Taare/ saa bliffver en kostelig Salve der aff/ ja it tækkeligt Offer/ som du O HErre icke vilt foracte: Thi it angerfuld Hiærte/ oc synderknusit Aand vilt du O Gud icke foracte. Huilcket Menniske som nu sønder støder sit haarde Steen-Hiærte/ saa at hand formedelst en reetskaffens Poenitentzis Taare oc Vedske/ kand giøre en Salve der udaff/ oc fortuiffler icke

icke for Syndernis Storhed oc Mangfoldighed/ mens underdanigsten offvergifver sig dig til it leffvende Offer/ O GUd/ hannem vilt du ingenlunde foracte eller forskyde. Thi it synderknusit Hiærte/ oc en angerfuld Aand for Synden/ vilt du O HERRE ey foracte. Der var en Quinde en Synderinde i Staden/ hun beridde udi sit Hiærte/ saadan en Salve/ hun gick indi Pha-

Phariſæerens Huß/ oc
traade bag til din kiere
Sons Føder/ ſkamme-
de ſig intet for Gieſter-
ne at græde/ hun kunde
af Angiſt icke tale/ men
ſit Hiarte udøſte hun
med modige Taare/ oc
med dennem vædte hun
den HErris Chriſti
Føder/ oc tørrede dem
med ſit Hofvidt Haar/
kyſſede dennem oc salſ-
vede dennem. Huo haf-
ver hørt tidere ſaadant?
Eller lige ſaadan Gier-
ning? Derfore haffver

oc

oc saadant Offer vel behaget dig. Ja det haf-
ver saaledis behaget dig/ at du haffver langt
mere holt oc act̃et denne Quinde/ end den stolte
Pharisæer/ huilcken vil-
de Retfærdig giøre sig
selff/ oc med dine Ord
haffver du tilkiende giff-
vet/ huad Skilßmisse
der vare imellem Pha-
risæernis oc deñe Quin-
dis Retfærdighed/ nem-
lig/ at den var saa stoer/
som det er langt mere/
at vedstede den HErris
Chri-

Chriſti Føder med ſine modige Taare/ hans Føder oc Anſict at kyſſe ja Hoffvid oc Føderne at Salve: End (ſiger jeg) det er/ at huercken giffve den HErre Chriſto nogen Kyß/ ey heller nogen Olie eller Salve til hañem at berede. O Gud/ ſtor er din godhed/ ſtor er din mact oc Gewalt/ huilcken du ocſaa allermeſt aabenbarer/ i det du forſtoner oc forbarmer dig offver arme ſyndige Meñiſker

Der

Der affl ærer jeg/ at du icke vilt foracte it synderknusit Hiærte. Derfore vil jeg ocsaa henvende all min Fljd der hen/ at jeg kand offre dig saadant it Hiærte/ icke allene med Munden oc udi Ordene/ men end ocsaa med Gierningen/ du som proffver Hiærtet oc Nyrene. Saa tag nu min Gud/ dette mit Offer til tacke/ oc enddog det er ufuldkomen/ saa kand du dog det got giere/ at det blif-

blifver it tækkeligt oc be-
hageligt Brendoffer /
aff din Kierlighed an-
tendit / dig teckeligt oc
behageligt. Ja naar du
det icke gandske forac-
ter / saa veed jeg / at jeg
finder Naade hoß dig /
oc der effter skalingen
Helgen / huercken udi
Himmelen eller paa
Jorden foracte
mig.

Giør

Gior vel imod Zion effter din Behag/ du skalt bygge Jerusalems Mure.

20.

DEr staar skreffvit/ hoß den Hellige est du hellig/ oc hoß den Fromme est du from/ oc hoß den Reene est du reen/ oc hoß den Onde/ est du ond. Nu yndsker jeg udaff Hiærtet/ at alle Menniſker maatte komme til Sandheds Kundskab/ det vaare den

dennem ſaare forngden
oc mig meget gaffnligt.
Thi formedelſt deris
Bon oc Exempel/bliff=
ver jeg anrißet oc tille=
ckct til det gode at giøre.
Derfore beder jeg dig/
min Gud oc HErre/
enddog jeg er en arm
Syndere/giør vel mod
Zion / effter din gode
Behag / oc du ſkalt
opbygge Jeruſalems
Mure. Zion er din Chri
ſtenhed: Thi hnad be=
tyder Zion andet / end
for=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

forvacte eller forvente? Thi saa vijst Gud giffver Naade til/ da skuer/ anseer oc forventer den gandske Christenhed i dette Liff/ Guds Klarhed oc Herlighed: Derfore siger oc Apostelen Paulus: HErrens Klarhed den speiler sig udi oß alle/ med tiltacte Ansicter/ oc wi bliffve forklarede udi det samme Billede/ aff en Klarhed til en anden/ lige som aff HErrens Aand.

Min

Min Gud oc HErre/ huor gandſke ringe er nu din Chriſtenhed? Den ſterſte Part aff Verden falder fra/ thi der ere dog langt flere Vantro i Verden/ end tro Chriſtne. Ja huor mange ere iblant de Chriſtne/ ſom lader fare diſſe Jordiſke Ting/ oc anſkuer Guds Klarhed oc Herlighed? ſandelig der ere gantſke faa imod dem at regne/ ſom tiener Verden/ huis Gud er deris Bug/ oc de=

deris Ære skal bliffve til Skendsel. Gior vel O HErre imod Zion/ effter din Barmhiærtighed/ paa det din Christenhed kand formeris/ See ned aff Himmelen oc gior vel / effter din Guddommelige Art oc Nature/ send din Kierligheds Ild fra det Høye offvet/ oss/ at den met Naade kand optænde oss/ oc fortære alle voris Synder. Gior vel imod oss O HErre/ handle icke med oss effter vore Syn-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Synder/ oc ſtraffe oß icke efter vore Mißgier-ninger/ mens handle med oß effter din ſtore Naade oc Barmhiær-tighed. Du eſt vor Fa-der/ vor Frelſere/ vor Fred oc Fryd/ Lyſt oc Troſt/ vort Haab oc Liff. Alting voctepaa dig/ at du giffver den-nem Spiſe oc Fode be-timelig: Naar du gif-ver/ ſaa ſamler de/ naar du oplader din milde Haand/ ſaa mettis de med Got/ ſtiuler du dit

dit Ansict/ saa forskræ=
ckis de/ naar du bortta=
ger deris Aande / saa
forgaar de/ oc bliffve til
Stoff/ du udsender din
Aande/ saa stabis de/ oc
fornyer Jordens Ge=
stalt oc Skickelse. O
HErre Gud/ huad hiel
per det dig/ at saa man=
ge Tusinde Menniskер
omkoumme? Helsfvede
opfyldis/ din Christen=
hed formindskis? Vog
op/ O HERRE Je=
su/ huorfore sofver du?
Vog op oc forkaste oss
icke

icke aldelis. Gior vel i=
mod Zion efter din god=
hed / opbiug Jeruſa=
lems Mure. Hnad er
Jeruſalem andet / end
Fredſens Beſtuelſe /
Guds hellige Stad / al=
lis vor Moder? Denne
Stads Mure ere for=
faldne / den tjd Sathan
med ſine Engle falt ned
aff Himmelen / oc nu
deris ſted ere indtagne
oc anammede jdel Ret=
ferdige Meñiſker. Saa
giør nu vel derfore imod
Zion / paa det at de Vo=
vol=

volde GUds Børns Tal ſnarlig kand opfyldis/ oc Jeruſalems Mure byggis paa ny/ med de koſtelige udſtafferede oc vel polerede Stene/ ſom ſkulle bliffve ved Evindelige/ oc dig aff Hiertet loffve udi all Evighed.

Da ſkulle Retferdighedsens Offer behage dig/ Brend offer oc Hele offer/ da ſkal mand offre Dyr paa dit Altere. 21.

I Naar

Naar du gior vel i=
mod Zion / effter din
Barmhiærtighed / ſaa
ſkal Retfærdigheds Of=
fer tæckis dig: Det ſkal
tæckis dig / ſiger jeg / li=
ger vijß ſom Abels / Mo
ſis oc Eliæ Offer / huil=
cket du med din Kierlig=
heds Ild haffver an=
tendit: Ja ſaadanne
Offer ſkulle da tæckis
dig / naar du med din
Naade oc Barmhiær=
tighed opfylder Hiær=
terne. Huor til er det
gaffnligt O GUd / at
mand

mand giffver dig mange Offer / naar de icke tæckis eller behager dig. Huor mange Offringer skeer paa deñe dag / som icke ere dig tæckelige O HERre / men en Vederstyggelighed for dig. Thi saadanne ere icke Retfærdigheds Offer / mens de skeer aff Menniskens egen Paafund oc optenckte Ceremonier / derfore behager de dig icke. Huor er nu Apostlenis herlighed ?

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

De hellige Martyrers Styrcke? Prædicanternis Nyttighed? Munckenis Hellighed? Huor er de første Christnis Tro / oc wstraffelige Leffnit? Da faar saadanne Offer tæckis dig / naar du med din Gunst oc Naade dennem zirer oc begaffver / ja naar du gior vel imod Zion efftter din Barmhiærtighed / saa skal Retfærdigheds Offer tæckis dig. Oc da skal Menniſkene begynde it nyt / bodfærdigt

digt oc Christeligt Leffnet/ holde dine Bud/ oc øffve sig udi Retfærdighed/ saa at din Velsignelse skal komme offver dennem. Da skal Præstiernis oc Leviternis Offer tackis dig/ naar de lader fare disse Jordiske forfengelige oc forgengelige Ting/ oc begynder at føre it Gudeligt/ Christeligt oc wstraffeligt Leffnit/ oc da skal din Velsignelsis Olie oc Salve ud-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

flyde offver deris Hef-
vit. Da ſkulle alle-
haande ſlags Menni-
ſkers Offer tækis dig/
naar de afflegger Lad-
hed oc Doffvenhed /
ſampt GUDs Ords
Forſømmelſe/oc blifve
optende met Guds Kier
lighed/oc bliffver fligti-
ge til det gode at giøre/
oc varactige der udi.
Da ſkulle Biſperne oc
Præſterre offre dig Bu-
cke oc Kalffve paa dit
Altere/ naar de bliffve
bekrefteti Troen/oc op-
fyl-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

fylte med den H. Aand/
saa at de frimodeligen
ville tilsette deris Siæ-
le for deris Faar. Huad
er dit Altere/ O naaaige
Gud/ andet end din kie-
re Søns Kaarz/ huor
paa hand bleff død oc
offret? Huad ere Kalff-
vene andet/ end vore Le-
gemer? Da skulle de
offre Øxen paa dit Al-
tere/ naar de for dit
Naffns Bekiendelsis
skyld/ offrer sig selff-
ver udi Døden/ da be-
gynder Christenheden

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

at grønnig / voxe oc til-
tage / oc din Chriſten
Kircke at formeris oc
forbedris: Da faar
mand at loffve oc priſe
Gud til Verdens En-
de / da maa mand glæde
oc fryde ſig offver den
gandſke hele Jordens
Kreds / oc dine Helli-
gen fryde ſig / oc oß
ſorvente i de leffvende
Lande. Saa beder jeg
dig nu min Naadige
GUD oc HERRE
vær mig dog Naadig
eff-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

effter din store Barm-
hiertighed / oc udslet
alle mine mangfoldige
Synder / for din store
Naade oc Godheds
skyld / paa det du mig
kanst annamme oc an-
tage / som it Retfærdig-
heds oc velbehageligt
Offer / oc som it Brend
Offer oc Hele-Offer /
min hellig oc Aande-
lig Lessniz / ja som din
Kaarbis oc Pjnis Oxe /
ved huilcken jeg tryg-
geligen oc secker kand

Jv van-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

vandre igiennem den=
ne Jammerdal/ind udi
den evige Glæde oc Her
lighed/ ſom du haffver
berid for alle deñem /
ſom dig af hiærtet
elſke/
AMEN.

Tuen=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Tuende Bønner dagligen at bruge/ Morgen oc Afften.

En Morgen Bøn.

O Du Liusens Fader/ Himmelens Jordens oc alle Tings Skabere/ en GUd som haffver værit aff ævighed/ oc bliffver siedse oc Evindelig. Jeg dit arme Creatur oc Hænders Skabning/ kommer for

dig

En Morgen Bøn.

dig min HErre oc Ska-
bere nedfaldendis/ oc udi
denne Morgenstund lof-
ver oc prjser dit guddom-
melig Faderlige velsigne-
de Naffn/ at du mig arme
ælendige oc w-værdige
syndige Menniske/ af din
store Naade oc Barm-
hiærtighed/ haffver saa
naadelig oc vel/ udi den-
ne forgangende Nattis
Mørckhed/ voctet oc be-
varit fra ald Fare oc ska-
de

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

de/ at jeg karst oc sunder
opvogner/ oc fremkom-
mer til dette dit Faderlige
dags Liuß: For huilcken
denne din Guddomme-
lig Velgierning/ saa vel
som for alle andre baade
Aandelige oc Legemlige
Indvortis oc Udvortis/
som du mig saa mang-
foldeligen fra min første
Barndom/ oc indtil den-
ne nerværende Stund
giort oc bevijst haffver/
huil-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

huilcke ere langt flere oc
store/ end jeg dennem her
kand opregne: Fordi
HErre/ store oc mang-
foldige ere dine Fader-
lige Velgierninger imod
mig arme ow værdige
syndige Menniske. For
huilcke dit hellige oc hey-
lofflige Nafn være loff-
vit oc prisset/ ved min kie-
re Frelsere vor HErre
Jesum Christum/ fra nu
oc til ævig tid/ Amen.

Jeg

En Morgen Bøn.

Jeg beder dig O naadige Gud oc Fader/ at du udi voris HERRE JESU CHristi Naffn/ vil verdis naadeligen til at bevocte oc bevare mig arme Syndere udi denne tilkommende Dag oc altid/ fra alden Deel som mig kand være skadeligt enten til Siæl eller Liff. Lad dine hellige Engle/ som ere tieniistactige Aander/ slaae en

en Vogenhorig omkring mig / beringe oc bevare min Siæl oc Legeme / met alt huis du mig aff din Faderlige Naade undt oc giffvet haffver / lige som en Hyrde bevarer sin Hiord / lige saa bevare mig fra all Vlycke / Skade oc Vaade / for dit helligе Naffns skyld.

Forlene mig ocsaa udi min kiere Frelseris / vor HErris JEsu Christi Naffn /

Naffn/ udi denne tilkom-
mende Dag oc altid/ din
verdige Hellig Aand udi
mit Hiærte/ der mig maa
opluſe udi din Gudom-
melige Fryct oc ſande
Paakaldelſe/ udi Viſs-
dom oc Forſtand/ udi en
ſand leffvendis oc ſalig-
giørendis Tro/ oc Kund-
ſkab/ at kiende dig en ſand
Gud/ oc den du haffver
udſend/ Søñen vor HEr
re JESVM Chriſtum
udi

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

udi hvilcken ald vor Sa-
lighed staar.

Lad den samme Aand
mig regere / lede oc føre
udi denne Dag oc altid /
paa alle mine Veye som
jeg skal vandre / mine ord
oc Gierninger / min Dict
oc Tract / min Handel oc
Vandel / min Raad oc
Anslag / min Tro oc Be-
kiendelse / saa jeg intet
giører / handler eller drif-
ver / eller i andre maa-
der

der tager mig for Hander/ uden huis dit hellige velsignede Nafn maa komme til Loff oc Ære/ oc andre til it got Exempel oc Efterfølgelse.

HERRE himmelske GUD oc Fader/ jeg veed ocsaa/ at huem som elsker Verden/ udi hannem ere icke din Kierlighed. Derfore bevare mit Hiærte udi Dag oc altid/ reent oc wbesmittet/ fra

fra Verden/ oc hinde hø-
rer til / som er Øynens
Lyst/ Kiødsens Lyst oc it
Hofferdigt Leffnit. O
min HErre oc Gud/ lad
mig aldrig fordømis met
den wgudelige Verden/
men giør mig død fra hin
de/ oc fra alt det som hin-
de saaledis hører til/ paa
det jeg allene maa vorde
Aandelig lefverdis/ oc al-
tid glæde mig udi dig/ du
som est min Gud oc Sa-
lighed. Lar

En Morgen Bøn.

Lær mig O HErre oc saa at betænckе jeg skal døe/ oc at mit Liff haffver it Maal/ at jeg en gang skal her fra. HErre mine dage er ickon en haandtz brædt/ jeg er dog ey andet end Støff oc Aske for dit hellige Ansict/ huis Tid forgaar som en Skygge/ oc som it Blomster hastelig aff falder. Ja mine Aar oc Dage hastеligen bortsuinder/ oc mit gantske

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

ske Liff oc Lefnit fortæris
oc som it Vand bortøris
udi Jorden. HErre lær
mig at betencke jeg skal
døe/ paa det jeg maa blif-
ve forstandig: At jeg her
aff maa tage Aarsage/
at afføre Verden/ før-
end hun affører mig/ ja
forlade hinde/ førend
hun forlader mig/ oc
idelig leffve udi din gud-
dommelige Fryct/ oc san-
de Paakaldelse/ altid med

de

En Morgen Bøn.

De Fem vise Jomfruer / holde mine Hiærtens Lamper tænde oc brænde / i det jeg formedelst en alvorlig oc sand Poenitentze / altid maa findis berid / med Glæde oc Fryd oc en god Samvittighed / at forvacte din oc min kiere Frælseris vor HERRE JESU Christi herlige Kom̃else oc aabenbarelsis Dag / oc da sactelig hen-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

hen ſoffve udi min Frelſe-
re vor HErre Jeſu Chri-
ſto/ indtil den yderſte dom
medag/ du vilt opvække
mig aff Jordens Stoff/
oc ſiden giffve mig/ med
alle dine udvalde Børn/
Himmerige oc det evige
Liff. Oc der udi din kiere
Sons Jeſu Chriſti naffn
oc hans Fortienſte
ſkyld/ Amen.

Fader Vor/ etc.

En

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 95 8° (1,-119)